

ישיבה ל"כ כבוקר

הישיבה נפתחה בשעה 10,10

עדותו של אלוף משנה צבי בר (ברצני)

היו"ר אגרנט: מה שמך המלא?

בר: צבי בר, לשעבר ברצני.

היו"ר אגרנט: אחת מזהיר בהן צדק לומר את האמת?

בר: אני מזהיר.

היו"ר אגרנט: הדעות שלך היא סודיות וגם הסיפון הוא סורי.

בר: ברור.

היו"ר אגרנט: אחת היזם המח"ט של אסיבה 820?

בר: לא, אני הייתי המח"ט של 820 לפני המלחמה ואני כרגע בהסכה לשריון.

היו"ר אגרנט: היית עד חודשיים לפני פרוץ המלחמה?

בר: לא, עד יום לפני פרוץ המלחמה כמשך חודשיים הייתי מח"ט 820.

היו"ר אגרנט: איפה היית החסיבה הזאת אז?

בר: היא הייתה פרושה ברמת הגולן מאחרמון ועד לגיזרה הדיומסית עד לגיזרה ואדי רוקאש, זה במקום מסיפגש הגבולות בין ירון

לכין סוריה.

ישיבה ל"ב - כבודך

אלוף משנה זכאי כר:

הי"ר אגרנט: באיזה מקומות נמצאת החטיבה?כר: בגדוד 13 חטיבת אחת בגולוני; גדוד 50 צנחנים נח"ל בחטיבת

35; וגדוד ארטיילריה שאז למעשה לא היה גדוד, זה בסופן של

דגו כיום ששי ה-5 באוקטובר היה 11 טוללות ארטיילריה, ומחלקת טנקים שהיו פרושה לאורך כל הרמה באזור.

הי"ר אגרנט: אחת יכול לספר לנו כמה פרטים על קורות חייו, איפה נולדת

ומתי?

כר: נולדתי בכפר יזנה, אבא דוד שלישי בארץ. גמרתי את לימודי

בטשרניחובסקי בנחציה, בית-ספר היכון.

ידין: מתי נולדת?כר: ב-8 באוקטובר 1935.ידין: ה-8 באוקטובר הוא חאריך קובע אצלך.כר: לא קישרתי את זה עד עכשיו.ידין: מתי התגייסת?כר: בקיץ 1954, הייתי חייל דרב טוראי בחטיבת גבעתי לפני שהתפרקה,

עברתי קורס קצינים ב-1956 ועברתי לצנחנים. שרתי בצנחנים

במלחמת ששת הימים, גדוד שולחם

עד לרמת מג"ד, הייתי ספקד בגדוד | צנחנים 202 במלחמת ששת הימים אצל אבא ברצועת

עזה באזור עלי סונטאר ותן-יענים וכל האזור.

ישיבת ל"ב - כבוקר

אלוף משנה צבי כר:

יריין: תחת רפול?

ער: תחת רפול עד יומיים לפני המלחמה שעברנו, הלחימה איתנו עם חטיבת 11, הייתה החלטה להעביר גדוד צנחנים וגדוד סנקים לחטיבת 11, ואנחנו עלינו מחן ירדני לעזה צפונה, מרום לצפון. ועברתי גם, שאותה מלחמה הספקתי להגיע גם לרמת הגולן עד למלחמה שש הימים, פעולות הגמול כאלה ואחרות, בתקופה היא הדרכתנו איתנו מדין בקו"מ ס"מ. כסוכן שעברתי קודם פיקוד זמנה שנה לפני מלחמה שש הימים. אחרי פו"ם הייתי קצין אג"ם של רפול.

לסקוב: באיזו אוגדה?

כר: בחטיבת 35, כפעולת סמך הייתי קצין אג"ם. באותה פעולה נארב הסג"ד ואז אני מונית למג"ד 202 וכפי שציינתי יצאתי עם הגדוד הזה למלחמה שש הימים. ב-1969/68 עם התחלת פעולות המפד"מים למינימל שהיו כבקעה הירדן הייתי בתחלה עם הגדוד ערוך ואז שלחו אותי לבית-הספר למלחמה בצרפת במסך שנהיים, ל"אקול ד'אנר" בשנים 1969/68 כשנמתי שם חזרתי דב-1969 מונית לסגן מפקד חטיבת כמעלה בגיזרה הצפונית. זה היא עם אסיום, עוד עם הקרבות האחרונים של מלחמה ההתאם כולל ביצוע של מה שנקרא קו בר-לב. אז אייתי סגן מפקד החטיבה (?) ולאחר מכן הייתי מפקד בית-הספר לקצינים במסך שנהיים, עד שבועיים לפני המלחמה, וקיבלתי את חטיבת 820 ערב יום הכיפורים בשעה 10.30 מינוי מהרסטכ"ל. זה היה ב-5 באוקטובר, אבל זה עוד לא פוטר אותי משום דבר כי אני א הכרתי את הגיזרה היטב. קבלת המינוי של יום שני היא לא משמעותית, זה כאילו קיבלתי זאת לפני חודשיים לפני זה, כי הכרתי את אזור דמה-הגולן איטב מבחינת הכרת הקרקע. עוד לפני המינוי הסתובבתי ביוזמתי כחודש ברמה, מאחר שידעתי שאני עומד להתפטר מפקד החטיבה, ועשיתי זאת כדי ללמוד את השטח.

ישיבה ל"ב - בכרך

אלוף משנה צבי בר (ברנזי):

אני רוצה לציין שלפני שקיבלתי את הרמה ביקשתי מראש המטה הכללי לעבור לשריון, עוד בהיותי בבית-הספר לקצינים. רציתי לעבור לחטיבת משוריינות וביקשתי לעבור הסבה מחיל הרגלים לחיל השריון. אז זה לא התאפשר לי בגלל סיבות של צמצומים וסיבות אחרות, עליהם לרמה ואני שמע שפרצע יש לי הסמך לשריון, וזה הסבה יצאת לפועל.

היו"ר אגרנט: אחת יכול לספר לנו מה היה המידע שלך בקשר לאפשרות של פרוץ המלחמה? מה היה המידע כשטח בנוגע לפרישת האוייב

זכו'.

בר: אני הגעתי לרמה ביום ראשון בשבוע לפני פרוץ המלחמה. אני ממוכרת לציין שזה היה שבוע של התפילה עך המחליף שלי, אלוף משנה שגיא צורי. זה היה ביום האחרון לחודש ספטמבר, ה-30 בספטמבר. ברגע הראשון איך שהגעתי לרמה השתי, לא הייתי אומר אחרת, אח אי-השקט, א אי-השקט קיים אזל המפקדים.

היו"ר אגרנט: מפקדי הגדוד? או בכלל?

בר: המפקדים, אני מחחיל בעיקר מהאלוף. גם כשיאה אחו רגם אחרי זה כסיוורים כשטח ראיתי שהוא מודאג מאד, בעיקר מההתעצמות ומסדר אכוחות שמעבר לקו הסגול. זה נקרא קו הסגול לפני שעל המפה הוא צבוע בסגול.

כפי שאמרתי, מאותו הרגע שהגעתי לרמה השתי כדריכות ובדאגה. חשתי בכך כשטח, זה התבטא בהתייבבות של הפיקוד ברמה, כסיוורים מפקדים שעשינו בשטח עם אלוף ברמה החטיבתית, וזה התבטא שביום - איני זוכר כרגע בדיוק איזה יום זה היה, יום שני או שלישי,

ישיבה ל"ב - כבוקר

אלוף משנה צבי בר (ברזני):

היו"ר אגרנט: בספורים אלה השתתפו גם מפקדי הגדודים?בר: אני לא זוכר, אני לא חושב. אחי לא זכור לי שהיה מישתו

ממפקדי הגדודים, אבל ייתכן שעם המח"ט באותו שבוע מישתו

הסתובב. ביום שני או שלישי במספקדה החטיבה כנפח היה נוכח האלוף ורפול, שהיה

מפקד אוגדה 36 מילואים, מפקד החטיבה בפועל, שגיא צורי, זה קצין האב"ט של הפיקוד,

ומח"ט 188 בן-שוהם ז"ל. הוא נארג ביום הראשון של המלחמה, ונושא הדיון היה:

הכוננוה שלנו, ומה שקורה בצד השני של הקו.

לסקוב: קצין המודיעין היה?בר: כן. היה הקמ"ן של פיקוד הצפון.

אחרי כן רשמה א.ד.

בר (המשך:)

דומני שראש הלשכה של האלוף היה גם כן. ביום ב' או יום ג' העלו את ענין הסד"ק הגדול של הכוחות שקיים ממול, את הכמות הגדולה של סוללות ארטילריה שנמצאה ממול. אם זכרוני אינו מטעני דובר ביום ג' או אולי ביום ב' על 80 סוללות ארטילריה. דובר על סדר כוחות של ארטילריה של 80 סוללות ארטילריה.

ביום ששי 5 באוקטובר קיבלנו דיווח על 140 סוללות. קיבלנו מהפיקוד ידיעה על התעצמות ל-140 סוללות ארטילריה. ולמה אני מדגיש "ארטילריה"? כי יש לזה הסבר. היה מונח בראש של כולנו שמהו עומד להתחמש. אם אגיד עכשיו שאני ידעתי שזה מה שעומד להיות ביום 6 באוקטובר - לא אומר את האמת. אבל החשש של כולנו היה שזה פתיחה באש במסע כבדה מאד, גדולה מאד.

יום קרב..

לסקוב:

לכן עקבנו הרכה מאד אחרי הארטילריה, גם התצפיות, גם המודיעין.

בר:

אני חייב לציין שבמשך השבוע הזה כל הזמן היו דיווחים על הנועה שיירות מסזרח למערב, ללא אורות, אבל באותה מידה גם ממערב למזרח. היו פעמים שהיו גם אורות^{הרכה}. למשל, ביום ה' היתה שיירה של 80 כלי רכב מכיוון מזרח למערב עם אורות.

הדיווחים האלה הגיעו מהגדודים מלמטה למעלה, מהפוזבים,

מהתצפיות שהיו בשטח, מתצפיות הארטילריה. לארטילריה היו בשטח תצפיות באזור החרמון למעלה, שם היתה תצפית שראתה את כל השטח. אני מזכיר שזה היה ליל ירח מלא. עם משקפות וטלסקופים אפשר היה להבחין. היו גם דיווחים על סנקים, על רעשים של סנקים. זה למעשה היה במשך כל השבוע. הדיווחים הועברו.

לנדוי:

היה ליל ירח, אבל לא מלא.

בר:

באותו מעמד - ואינני בטוח אם האלוף שמע, או רק אנו
המח"ים, נדמה לי שכן - רפול שאל..

היו"ר אגרנט:

כאשר אתה מדבר על האלוף, למי אתה מתכוון?

בר:

אלוף פיקוד צפון.

רפול שאל: מה קורה אם הסורים | נוסעים בלילה עם חטיבת
סנקים, מנסים לפרוץ? מה עושים אם הסורים מתחיל לנוע עם סנקים בלילה,
בשדרה? והוא נתן סייד גם את החשוכה במקום. והאלוף גם כן עלה, והתשובה
סייד היחה - לזרוע שדות מוקשים. רפול נתן סייד את החשוכה, והאלוף קיבל
אח זה, א שזו היחה יוזמה של האלוף. על כל פנים היינו עסוקים..

היו"ר אגרנט:

מה היחה החשוכה?

בר:

להניח שדות מוקשים, לזרוע שדות מוקשים.

זה היה יום רביעי - חמישי. כנראה שהמיפגש היה ביום שלישי,
כיוון שכיום רביעי-חמישי עסקנו בהנחת שדות מוקשים. אני גם יכול להגיד בדיוק
אם המקומות שבהם הונחו שדות המוקשים, וכן כמות של המוקשים שהונחו.

כפיתחת קונייסרה הונחו 2500 מוקשים.

ידין:

נגד רכב?

בר:

נגד רכב.

מי שמע על עמק הבכא של חטיבה 7. המוקשים האלה הונחו,

מלבד המוקשים שהיו בשטח, היה להם מחשק חשוב מאד במלחמה. זה הסתבר יותר מאוחר.

המוקשים הונחו באזור קונייסרה,

כאשר מניחי המוקשים הם אנשי חיל ההנדסה, עם אבטחות של הגדודים.

ועדת החקירה - 24.12.73
 ישיבה ל"ב בכזקר

בר (המשך:)

הופצה גם על-ידי החטיבה - לזכותה של החטיבה, שאני עדיין לא הייתי מפקד שלה -
 פקודה כוננוה.

לנדוי: הוצאה או הופצה?

בר: הוצאה פקודה כוננוה על-ידי החטיבה, שכללה מערך כוחות

שריון וארטילריה נוספים, שקיבלה החטיבה מן הפיקוד.

היו"ר אגרנט: פתי זה היה?

בר: זה היה בסביבות ראש-השנה, או לאחר ראש-השנה. נדמה לי

שאפילו באותו יום ראשון שהגעתי הפקודה יצאה. על התאריך

אינני יכול להתחייב. כולל חכניה סגירת הרטה.

היו"ר אגרנט: זה הוצא על-ידי מפקד החטיבה?

בר: על-ידי מפקדת החטיבה, זה היה בהנחיה של הפיקוד,

בהוראת של הפיקוד. חשוב להזכיר אותה, כי כאשר אני

אגיע ליום ו' כדי להסביר מה קרה בשטח, לפעשה היחה לזה השפעה על הפקודה הזו.

דובר שם על איש חצפיות עומק, חבבור רופאים.

רמת-הגולן כשכוע שאני הגעתי, סדר הכוחות של צה"ל במקום

לא היה שיגרת. כאשר אני אומר "לא שיגרת" אני אגיד מה שא סכדיל בין

קודש לחול.

רמת הגולן כדרך-כלל בימי רגיעה ושיגרת מוחזקת על-ידי

גדוד סנקיס אחד של חטיבה של רמת-הגולן המשוריינת בקו.

היו"ר אגרנט: כמה סנקיס זה בערך?

בר: גדוד אחד - זה 33 סנקיס.

בדרך-כלל היא מוחזקת על-ידי גרוד אחד של סנקים לאורך הקו, וגרוד שני מאחור, בריכוז, כאשר הגרוד השלישי הוא גרוד מילואים שהוא מתגייס. זוהי החטיבה זוהי החטיבה 188.

כשכוע שאני הגעתי - שני הגרודים - אינני יודע מאיזה חאריך, אין לי את זה אחורה - שני הגרודים היו קדימה: אחד בגיזרה הצפונית ואחד בגיזרה הדרומית. אחד בגיזרה הצפונית, בגיזרה של גרוד 13, והשני בגיזרה הדרומית אצל בגיזרה של גרוד 50. זהו שינוי אחר שהיה.

עוד נקודה. ב-25 בספטמבר, כבר היה באזור סיפקת

החטיבה - בנפת - גרוד סנקים אחד מחטיבה 7. זה כבר ב-25 בספטמבר.

ב-5 באוקטובר עלה גרוד שני. ביום שבת, ב-6 באוקטובר

ב-10 בבוקר כבר היה הגרוד השלישי של סנקים. הגרוד השני היה במסך יום ששי, בהצרים, אחרי-הצהריים.

היו"ר אגרנט: זה היה גרוד של..

גרוד של חטיבה 7, כולם של חטיבה 7.

ביום שבת, 6 באוקטובר היה גרוד שלישי. זאת אומרת,

כל חטיבה 7 הייתה ביום שבת ברמת-הגולן. אסתיא לא הייתה ברמת הגולן, הכל

היה אחרת. רק זה עוד היה חסר לנו שחטיבה 7 לא תהיה ברמת הגולן. זה אני

אומר בסוגריים.

היו"ר אגרנט: כמה גרודי סנקים היו בסך-הכל?

3 גרודים של חטיבה 7, ו-2 של חטיבה 188.

היו"ר אגרנט: אתה אומר שהיו ערב פרוץ המלחמה 3 גרודי סנקים

של חטיבה 7..

מרוכזים בריכוז אחד גדול באזור נפת. כל החטיבה, ככות,

ו-2 גרודים של 188 שהם יושבים בקו. גיזרה צפונית, גיזרה

דרומית, כאשר החלוקה שלהם 4 ריכוזים מחלקתיים ו-2 ריכוזים פלוגתיים.

ועדת החקירה - 24.12.73
 ישיבה ל"ב בבוקר
 העד: אל"ם בר.

היו"ר אגרנט: בסך-הכל 5 גרודי סנקים?

בר: 167 סנקים בסך-הכל. במשך השבת הגיעו עוד 10, ואפשר לומר שהיו 177 סנקים.

היו"ר אגרנט: אחרי פרוץ המלחמה?

בר: לא, עד שעה שחיס היו 167 סנקים. זה מה שאני יודע. אבל יש נתון לפיו אומרים לי שהיו עוד 10 סנקים בדרך. אינני יודע ממי. אולי נעשה זאת בסימן שאלה.

אני רוצה לציין שהסד"ק הארטיילרי... היות ואני יושב בוועדה, אני חושב שאני יכול להיות די אובייקטיבי, כי אני בסך-הכל ביום ששי הגעתי לזה. אני מדגיש זאת. אולי הכמויות האלה זה נושא של האלוף. אני רוצה להדגיש שהיתה אווירה שירדה מלמעלה, מהפיקוד, למטה, שפשהו עומד להתרחש. אני יודע גם מרכילות, שמי שעשה את הרעש זה היה האלוף, שהוא דרש את הדברים האלה. היתה אווירה שירדה מלמעלה שפשהו עומד להתרחש, שהעניינים רציניים, שבשטח קורה משהו. אני כסטאב'ר, שבא מהצד, מייד נפלתי על האווירה הזו. זה לא היה מצב שזה עבר לי ליד האזניים, אלא כאדם שבא לשם מייד חשתי שכאן עומד לקרות משהו.

היו"ר אגרנט: אתה אומר: כמי שבא לשם ברגע האחרון...

בר: כמי שבא לקבל תפקיד, ולא חי שם ואין לו אחריות, בשלב זה של ראש השנה ולפני, נפלתי למקום שחשתי סחח כוננות ועירנות מהפיקוד עד הדרגים. אותי זה עבר...

לנדוי: אלוף הפיקוד הוא שדרש את התגבורים האלה?

הער: אל"ם בר

בר: מה שאני יודע, שהאלוף דרש את התגבורים. אני גם רוצה לציין בנושא הארטילריה, שכרמת-הגולן בדרך-כלל יש גדוד ארטילריה, שזה 3 סוללות. ערב פרוץ המלחמה היו 11 סוללות ארטילריה.

היו"ר אגרנט: אתה אומר שבאופן רגיל יש שם 3 סוללות. כמה כלים זה?

בר: 4 + 4 + 4 * 12 קנים.

היו"ר אגרנט: זה באופן רגיל.

בר: בפרוץ המלחמה, במשך כל השבוע, עלתה הארטילריה והגענו כשבת כבוקר למצב של 11 סוללות ארטילריה. זוהי כמות מאד נכבדה במציאות של זה"ל, שאין גיוס.

היו"ר אגרנט: כמה קנים זה?

בר: אני רוצה לציין שהיו שם 2 סוללות 175, ארוך קנה, של גדוד 55, שזה מוצר נדיר בצבא. ארוך טווח, טווח של 32 ק"מ ירי.

המיקושים - הסתיימו ביום ששי לפניו בוקר. ביום ששי בשעה 9.30 הגיעה הוראה מהפיקוד להגברת מצב הכוננות: כיטול חופשות, למשל, החזרת אנשים מהבתיים. בשעה 11.00 יום ששי ניתנה אחרת למרכז הגיוס על אפשרות גיוס מילואים. אני חייב לציין שהחטיבה. בנוי על כך שהוא מחזיק אנשים סדירים כל ימות השנה, אבל יש לו גם חטיבה אשר בנויה מ-4 גדודים שחייבים לגייס אותם בשעה שחיקבץ על-ידי הפיקוד. זאת אומרת, מרכזי הגיוס קיבלו אחרת לאייש את המרכזים עם אנשים סדירים. האנשים האחראים על הגיוס שיהיו במקומות.

הער: אל"מ בר

בר: כיום ששי אנחנו התחלנו להוריד פרמט-הגולן אנשים מיותרים.היו"ר אבת: מה פירוש הדבר?בר: חיילות.. זה התחיל מהצהרים. כאן אני כבר מפקד חטיבה.

כזה הרגע.

הי"ר אגרנט: בשלב זה הייתי כבר מפקד חטיבה.בר: ב-10,30 הייתי אצל הרמטכ"ל, קיבלתי את המינוי וסמתי חזרה

לרמט-הגולן.

הורדנו כנות לראש-פינה מרוב המחנות. אנחנו בחטיבה,

188 בחטיבה. מקוניטרה נתנו הוראה להוציא משם את יחידת הקישור לאו"ם, שיושב

שם. גאג' כולל מימשל צבאי, כולל מיותרים. ההוראה בכל המקומות הייתה - להוריד

מיותרים. השראומה שלי הייתה הפגזה. למי שמיותר אין מה לחפש בהפגזה. כל הזמן

עדיין מונחת לי בראש הפגזה בבת אחת נוסח מלחמת ההתשה, מסיביח, לפגוע באנשים.

ולכן להוריד אנשים מיותרים.

לנדוי: אזרחים גם כן?בר: עדיין לא עסקנו בזה. שום פקודה עדיין לא הגיע לשום ישוב.

אבל מחנות צה"ל, למשל - המחנה שלי, מתחלה של 250,

הורדנו 50%. אנו בשבת כבר נשארנו רק 30-35 אנשים, רק לנהל את המלחמה.

כיום ראשון נשארנו כבר 12 איש. אני מציין איך צמצמנו, נסינו לצמצם את/האנשים

המיותרים. כיום ששי פינינו כנות וחיילים.

אחרי-אז.

ביום שבת המשכנו את ההורדה של אנשים, כנות מהקשר וכל מיני חילים מיוחדים ומחסנאים, כל מי שלא זקוקים בו לניהול המפקדה - השרדנו. אני מציין וצינתי את יום ראשון, שבו הם פרצו לכוון צפאת - נשארנו 12 איש; רפול עם האנשים שלו ואני עם האנשים שלי. זה רק מצביע על ההורדה בכמות האנשים, אם רק לסבר את האוזן.

יו"ר אגרנט : מה זה 12 איש?

בר : זה מפקדה.

יו"ר אגרנט : במפקדה שלך נשאר 12 איש ביום ראשון?

בר : כן וגם שני זחלמים. דרך אגב, הטיבה 7 שיבת כנפאת,

בסביבת שם עם כל הגדודים, פינתה גם כן ביום ששי כבר

כנות, אתורה.

אנחנו, ביום ששי, הכנסנו לקו, פרשנו פרישת רופאים

בקו. נכנסת לתקף - 19 רופאים נכנסו לקו. נגמ"שים או זחלים אשפתם הוכנו ביום

ששי לצורך נסיעה לישובים האזרחיים - הם היו באחריותנו - לצורך חילוץ ופינוי

ישובים. ביום המשי או לפני כן, הועברה אשפתם לישובים המועצה לכוננות לפיגה.

כוננות לפיגה כרסת הגולן, זה ברבע שנפתח אש ארטילרית והנשים והאזרחים

וילדים יהיו מתחת לפני הקרקע. במשך יום ששי כלילת - יש לי את השעה שבה כל

הכמות מזתים, מ-11.00 כלילה עד אחת לפנות בקר שירות גדולות מאתחת מזרחית,

בעיקר בגיזרה הדרומית, נעות ממזרח למערב. זה היה ביום ששי כלילה בין השעות

בסביבות חצות, שירות גדולות נעות לכוון הקו, שירות של האויב הסורי.

אב

בר

אנחנו מגיעים לשבת. כאן, אני רוצה לציין, שהגדוד

הדרומי שלנו היה בפיקודו של אמ"מ סמ"ד - גדוד 50 - הסג"ד היה פצוע והמגד או מפלא-מקום המגד בפועל, הגיע כמוצאי שבת כבר כשהמלחמה הייתה בעיצומה. זה בחור בשם יאיר יורם. לשבתו של הסמ"ד של הגיזרה הדרומית שהוא ניהל את זה בצורה סכוכדת. הגדוד הזה הגיע לרמה רק עם סמ"ד, אבל אני לא מצין את זה כנקודה שלילית אני רק רוצה לומר שהסמ"ד שהיה סמ"ד ניהל את זה בצורה סכוכדת גם עד הרגע שהגיע הסג"ד וגם אחרי זה.

שבת, בסביבות עשר הגיעה מקורה לפיקוד; פינוי נשים

וילדים מהישובים. מיגבור הישובים במחלקות רובאיות נוספות, לתגבר את כל המוצבים ל-16 לוחמים, פרט לשני מוצבים; מוצב 107 (מול קוניסרת) ומוצב 111 (מול קודנה) - לתגבר אותם ל-20 לוחמים. זה ירד לגדודים.

הפעולות האלה בוצעו, פרט למוצב החמסון, שדווח

לנו שכן בוצעה התגבורת, דווח לנו מפסקת הגדוד. מפסקת הגדוד הצפונית היא האחראית על החמסון. דווח לנו מ-13 שזה בוצע. היום אנחנו יודעים, כדיעבד, שלא תוגבר. אבל / זה היה צריך להיות תוגבר מ-12 ל-16. אמממממ התגבורת היא מיגבורת, אבל לא מהפכנית. היא תגבורת.

בסביבות השעה 12.25 ביום שבת, החפ"קים, ז"א

חבורת הפיקוד, ביום שבת החפ"קים של המגדים - מגד 13 ומגד 50 - כל אחד ממוקם במקומו. מג"ד 13 ממוקם בתל-אבו-נידה אמ"מ ותפ"ק גדוד 50 בתל-זחר. אמממ כבר כדאי לציין שמממממ צבאים ב- 10.30 יצאה לחסום את העליה לרמת הגולן מאזרחים. אממממממ תצפיות של החטיבה היו ממוקמות בשטח. כשאני אומר תצפיות בשטח, זה לא אמ תצפיות קדמיות/ שהן היו כל הזמן. תצפיות בעומק שהן בדרך כלל בשטח כמו רמת הגולן, תפקידן לצפות על נפילות של ארטילריה ופדות נפילות במקומות מסוימים. יש לזה חשיבות לגבי הארטילריה שלנו ולמפקדים.

ב-12.50 ישוב אסף היה כבר מפונה מנשים וילדים. נשים

וילדים כבר עזבו אותו. כאן אני חייב להגיד מה עשיתי משעה 11.30 עד שעה

1.30. אני הסתובבתי בין הישובים, שכיד אחת עשו "פרידה" ולא רצו לרדת. כשעתיים

האלה או בשעה ו-3/4 האלה לא רצו לפנות את רמת-הגולן, אל-רום, מרום-גולן

ועין-זיון, שהם היו המקומות אשר שהכי הסרידו אותי. אני עסקתי בשעה ו-3/4

הזאת באספות משק.

כמוכלדבר, כשהולכים לעשות אותו, עושים סדר עדיפות,

באותם רגעים

ונראה לי שהישובים היו/הנושא הכי חשוב ברמה והסממ"ט וקצין אג"ס נשאר בחטיבה ואני

עברתי בין ישוב לישוב לשכנע את האנשים לרדת. מה שהיה שם זה סיפור בפני

עצמו; שירי בוז, שירי פלמ"ח ודפיקה בשלחן, "לא נרד", "לא נפנת", וזאת היתה

חגיגה רצינית מאוד ומיותרת. ואני חייב לציין שבסוף הם קבלו את הדין, אבל יש

מקומות שכבר היה מאוחר והיו צריכים לפנות אותם עם החלפת המלחמה.

לא הכל נראה כל כך חלק. היו גם כמה מקרים בהנעת

אוטובוסים לפנות אותם. זה היה כל זה בשבת. למשל, רמת-מגשימים, אלה אנשים

בגיר, רמת הדרומית, זה קבוץ דתי והם היו עסוקים כמו כלנו ביום כפור, והם כבר

עשו את ההכנות לפינוי, אבל אחרו את המועד ובשעה 2.00 החלה רעידת האדמה והם

הצליחו לצאת רק בשעה 5.00 אחרי שהיה שלב שמשום מה היתה רגיעה אם בהפגזה

של 20 דקות. רק ב-5.30 - 5.00 נצלחנו לפנות אותם.

אני בהחלט מדגיש, שלא הכל היה חלק. לחלק מהמקומות

לא הגיעו אוטובוסים, מסיבות אובייקטיביות או לא אובייקטיביות, אבל לא הגיעו.

נדמה לי, כאחראי, שאם היה מתחיל הפינוי מהרבע הראשון

עם הרכב שלהם, אם היו מבינים את חומרת הענינים, הם היו חופשים את זה.

אני רוצה לציין, שהאלוף הרים לי טלפון בשבת בבקר.

אני מנסה כל הזמן לקרוא את השעה. אני לא זוכר את השעה. אני מכיר את האלוף

לא מהיום והבנתי מנעמט דבריו שעומד לפרוץ משהו או מלחמה או משהו רציני מאד.

נעמט הדברים שלו היא זאת שהביאה אותי גם כן לריצה אישית לישובים. היות והטלפון

הראשון שעבר לישובים, התקובח היו: "לא שומעים, לא מבצעים, לא מעניין אותנו".

אני רק מנסה לחשב, ברגעים הקשים שלי, מה היה קורה אם היינו צריכים לנהל את

המלחמה ברמה הגולן כשהנשים והילדים בכונקרים.

היו אכזות בין האזרחים?

י.א.נבנצל:

אף אחד.

אלוף-משנה בר:

מה זאת-אומרת "נימט דבריו", מה זאת אומרת, הכנת מנימט

י.ידין:

דבריו? זה ככה טוב בשכל שיר. מה נאמר? נניח שאתה לא זוכר

את השעה, אבל מה נאמר?

או שהוא אמר: עומדת לפרוץ מלחמה. או שהוא אמר: הסורים

בר:

עומדים לתקוף. אני לא זוכר את המלים שהוא בחר.

אתה התחלת לאמר משהו על אפק.

י.א.נבנצל:

אפק התפנתה כבר ב-12.30. זה היה בשבת בבקר.

בר:

א.ג.

ועדת החקירה 24.12.73

- 25 - 30 -

ישיבה ל"ב בבקר

אלוף-משנה בר

זה היה בשבת בבקר, בבקר היחה פגישה עם האלוף כנאפת
והיה שם נוכח מח"ש 7 זה היה ב10.00 - 9.30 ושם דובר על התקפות-הנגד של חטיבה 7;
היכן חטיבה 7 תתקוף התקפת-נגד אם תהיה פריצה סורית, זה בעיקר נגע לשריון.
דובר על התקפות-נגד של כוחותינו ע"י חטיבה 7.

אחרי כן רשמה טק

היה מדובר על מה?

היו"ר אגרנט:

על התקפות נגד של כוחותינו.

אל"ם בר:

על ירי חטיבה 7.

היו"ר אגרנט:

כן.

אל"ם בר:

אחה אומר שהיה נוכח המח"ט של חטיבה 7.

היו"ר אגרנט:

כן. אחרי זה האלוף ירד למטכ"ל, קראו לו, אני

אל"ם בר:

לא זוכר באיזו שעה. כאשר פרצה המלחמה, בשעה שחיים...

ירי:

אחר כך האלוף נסע...

אל"ם בר:

למטכ"ל.

באיזו שעה הוא נסע בערך?

היו"ר אגרנט:

ב-10.30-11 בערך. הוא נקרא. הוא וודאי יודע

אל"ם בר:

זאת יוחר טוב ממני. כאשר פרצה המלחמה ב-2 ברמת הגולן ה

היינו אני, מפקד חטיבה מסורחה 7 (אמא), וחטיבה פשוטינת 188, שלושה מחטי"ם.

איפה הייתם?

היו"ר אגרנט:

בנפת. בתחילת המלחמה היא נוהלה, הבליטה...

אל"ם בר:

זה מפקד הפיקוד.

היו"ר אגרנט:

מפקד החטיבה. מפקד החטיבה שלי. מפקד החטיבה

אל"ם בר:

שימשה כמפקד הפיקודי וגם כמפקד האוגדה, במידה שפרצו

פעולות איבה, בנוסף למוצב הפיקוד. כלומר, בפעולות איבה, פעולות לחימה, אם זה

ימי קרב, אם זו תקיפה ואם זו בליטה. שלב הבליטה נוהל על ידי מח"ט 820, אני,

ומח"ט 188.

ורפול אמא איפה היה?

ירי:

רפול הגיע יוחר מאוחר. נדמה לי שהיה בסיוור. אני

אל"ם בר:

לא זוכר. הוא היה כל השבוע מסחובב בשטח. כל

היום.

סתי חזר האלוף?

ירי:

לא נעים לי להגיד כל הזמן שאני לא זוכר, אבל

אל"ם בר:

חאמינו לי שכאשר קורה דבר כזה, יש כל כך הרבה

דברים, האלוף הגיע כשעות הערב הסוקדמות או אחרי הצהריים מאוחרות, היה לו קשה מאוד להכנס לנפת, שם הייתה הפגזה קשה מאד, קצין האג"ם הפיקודי וחלק מהמטה היה כל הזמן בנפת.

ידין. כנוסף לך ולמח"ס 188 היה קצין האג"ם.

אל"ם בר. כן. כאן מתחיל סיפור המלחמה.

בכנצאל. אפרת שב-9.30 אמתא דובר על התקפת נגד, מה

דובר?

אל"ם ב: הנושא הזה הוא נושא פרופר שיריוני, שם דובר במידה

שתי פריצה היכן מגיבה חטיבה 8 ו 7 וחטיבה 188.

לאחר מכן חטיבה 7 וחטיבה 188 עשו סיורים בשטח, כל המפקדים הסתובבו בשטח, להכיר א צירים להכיר מקומות, יש לציין שחטיבה 7 הייתה די בתמונה היא הסתובבה ברמת הגולן חדש ימים לפני המלחמה כמצבי כוננות, מפקדים פעירו, מפקדי פלוגות, טנד"ים, מחט"ים, היא הכירה את השטח לא רע. זו שבאה ביום חמישי-ששי, החטיבה המפורינת, זו החטיבה שבלמה את הסורים/א במלחמה באיזור קוניסרה, שם הייתה מליטה, אחד ממאמצי הבליטה, אני יודע גם שהיא לפיקוד תכניות מעבר לקו הסגול. אני לא מכיר אותן. אני גם יודע ששלב ההבקעה ביום הרביעי של המלחמה נאמא התנהל לפחות בגיזרה של חטיבה 7, לכי התכנונים המוקדמים שהיו, חדשים או שבועות לפני המלחמה.

היו"ר אברנט פעולות התקפת הנגד?

אל"ם בר. כן.

בכנצאל. כמה ימים אחרי זה.

אל"ם בר: יום רביעי.

בכנצאל. כ-10 באוקטובר.

אל"ם בר: למשל, כשבת ביטלנו במשך היום את הסיורים לאורך

המערכת, כשכיכות הצהריים הידנו תמיד סוגרים את

המערכת, עושים שטוש לאורך הבאמת הגדרות, ביטלנו זאת מחשש שהם יפתחו באש

ונהיה להם טרף קל, השטוש היה נ.רך בסכיכות 1.30 בצהריים, ביטלנו את סגירת

המערכת ודרכי השטוש כדי למנוע נפגעים, זה ענין של 14-12 זחלמ"ים שהיו צריכים

לנסוע תחת האף שלהם. את זה ביסלנו מתוך חשש שידפקו אותנו, וכאשר אתה מסתכל אחורנית, אנחנו יומרים רק זה עוד היה חסר לנו שיהיו 14 נבמס"ים בדיוק בשעה 2 בדרכי הסטטוס. היינו עושים זאת בשעה 1.30 בצהריים. כלומר, ביצוע שטטוס הדרכים. היינו יוצאים מהמוצבים ומטשטשים את האדמה, על מנת שאם יהיה מעבר במשך לילה, בשעות הבוקר נראה את המעבר ונוכל לבצע מרדף או מעקב.

הגענו לשעה 2. אתם רוצים האמשיך? אני יודע שחלק

מהדברים, למשל, לא ירד. למשל, היגובר המוצבים לא הגיע לחרמון. התיגובר עד

16 לא הגיע לחרמון, והחרמון נלחם עם 12.

מדוע לא הגיע?

ידין:

היתה "פסלה" כנראב בצנורות. אם אגיד מפקדת הגדוד

אל"ם בר:

זה לא יהיה סכובד. אבל כאיזה שהוא מקום זה לא הגיע

או מקצין אג"ם או מפקדת הגדוד - הפקודה לא הגיעה. אין לבטל את חשיבות הפקודה,

אבל לא ארבעה אנשים היו משנים את מצב מוצב החרמון. מה שהיה משנה זה עוד 34.

אבל זו פרשה אחרת.

החרמון היה תחת אחריות החסיבה שלך.

היו"ר אגרנט:

כן.

אל"ם בר:

אינך יודע מדוע התיגובר לא הגיע?

היו"ר אגרנט:

לא כוצעה ההוראה. ההוראה מהגדוד לא הורדה הלאה

אל"ם בר:

מפקד הגדוד. לא דברתי עם הסג"ד, הוא יצא הלאה

למלחמה. אני מניח שבמפקדת הגדוד זה לא ירד למפקדת הפלוגה. הפקודה פשוט לא ירדה.

יש לפנינו עדות - אינני אומר שאני מקבל

ידין:

אותה כמו שהיא - שכאשר נח בלה הוראה לחגבר

את ממוצבים, נאמר במפורש למג"ד שכל התיגבורים ואלה אינם חלים על החרמון.

אל"ם בר:

והנושא האחרון הוא הפיקוד. למה אני מתאר זאת?

היו"ר אגרנט

גם הנושא הראשון היה לוקה?

אל"ם בר:

את הדברים האלה צריך לבדוק.

היו"ר אגרנט.

והפיקוד?

אל"ם בר:

יש כאן כעיה סכוכה. היו לנו מוצבים ברמת-הגולן.

לא נפל ברמת הגולן אף מוצב, מלבד החרמון.

מא פונו מוצבים. שלושה מוצבים פונו לפנות בוקר של יום ראשון. אבל אף מוצב

אחד לא נפל. היה מוצב אחד שאי-אפשר היה לפנות אותו במשך ארבעה ימים, מוצב

116 על דרך הנפט, ומוצבבאיזור קוניסרה. היות שהיה סוקף בכל הצבא הסורי, כדווייזיה

משוריינת פלוס דווייזיה מסוכנת, המוצב נלחם ארבעה ימים. את המוצב הזה תקמו

משששא במשך ארבעה ימים. נכנסו לתוך החצר סנקים - והוא לא נכנע, ובסוף חברו

אליו כוחותינו. ניהל אותו סמל בצורה יוצאת מן הכלל. כוונתי למוצב 116 על

דרך הנפט.

היו"ר אגרנט:

אחרי ארבעה ימים?

אל"ם בר:

חברו אליו/ חזרה כוחותינו.

היו"ר אגרנט:

מי ניהל זאת?

אל"ם בר.

סמל. בחור דחי במשך ארבעה ימים, בשקט, בשיקול

דעה. והתוצאה היחה שכחוך החצר של המוצב היו

10 סנקים שרופים סוריים, והאנשים כולם החזיקו מעמד. לא לקחו אותו. מי

שמכיר את החרמון, זה מסוג הדברים שאפשר היה להחזיק אותם בצורה, לא אגיד עד

אחרית הימים, אבל בצורה הרכה יותר מכובדת מאשר החזיקו אותו. אגע רק בשתי

נקודות בנושא החרמון, היות שאני מניה שהחקירה עדיין לא נגמרה. הייתי חדש ימים

לפני המלחמה בחרמון בסיוור במוצב. כאשר התחילה המלחמה, אחרי שהיו דיווחים

של ספקד המוצב, הדבר הראשון שאמרתי לו לא כובע. זה היה ב-3.30. אישית

לא נראה לי שאפשר לנהל את זאת מבפנים.

ב-3.30 עשית מה?

היו"ר אגרנט

ב-3.30, כאשר היחה לי שיחה עם ספקד המוצב, הוא

אל"ם בר.

קיבל ממני פקודה כזאת - למה נחתי אותה אינני יודע,

אבל עכשיו אני שמח שנחתי אותה. היה לו 52 לוחמים. כאשר אני מדבר על רקע, זה

אל"ם בר.

אומר אם אנשי חיל האוויר והסודיעין ידעו להחזיק נשק, מתי השתמשו בפעם
האחרונה בנשק. לזב אני קורא רקע. האם תירגלו את עצמם, האם ירו, האם היתה
להם מחשבה שהם צריכים להכשיר את עצמם.

(אחרי כן רבא)

24.12.73 ישיבה ל"ב

אל"ם בר:

על כל פנים ב-3, כאשר הוא דבר אחי, הוא קבל הפגזה קשה מאד על המוצב.
נחת שם הליקופטר...

היו"ר אגרנט:

לפני שהוא דבר אתך?

אל"ם בר:

עוד לפני שדבר אחי, קבל הפגזה קשה. נחת שם

הליקופטר, בסווח של 400מ' מהמוצב. הפקודה שהוא קבל -

לערוך את כולם בטורים בפרוזדורים ולפרוץ החוצה ולנהל את הלחימה בחוץ. הוא
פרץ מקומה שלישיית. אני יודע כרגע, שהוא יצא עם מספר מועט של חיילים (אני
חכם עכשיו כדיעבד) ואיך שהוא יצא החוצה, ניהל קרב אצלם מסווח של 200 מ',
אבל כחור אחר שהיה על ידו נפגע ונהרג והכחור התרגש וחזר חזרה למוצב.
סגר את הדלתות של המוצב ודיווח לי - שהוא נכשל בפריצתו החוצה, ואז אנחנו
נתנו לו ארטילריה שלנו - אש על מוצבינו. אש שירחה ממש על המוצב על מנת
ש- יוכלו להתקרב למוצב. זה כשעה 19 בערך נפסק הקשר אחר.

למה?

היו"ר אגרנט:

לא היה קשר. לא קוי לא אלחוטי, צוחק, שום סג על לא

אל"ם בר:

היה אחר. וכשעה 24(בחצות, או משהו כזה) הגיעו

4 פליטים מהחרמון לרכבל התחתון ומשם קבלנו את ההודעה - שהחרמון נפל.
הם כבשו אותו.

מפקד המוצב עם כמה אנשים פלוס 2-3 קצינים פרץ

מהמוצב, באיזה שעה אני עדיין לא יודע, וניסח לסגת משם אבל הוא עלה על
מארב סורי, קסלו להם 9 אנשים והוא הצליח להגיע חי.

כאשר אמרתי מקורם בעית פיקוד, לזה התכוונתי. אמרתי - נקודה שלישיית פיקוד,

לזה התכוונתי. אני אמרתי - נקודה שלישיית פיקוד, לזה התכוונתי - איך

הוא נשאר חיעעם הקצינים, והיכן שאר האנשים, אלה שאלוה שלי אין חשוכה עליהם,
ואני חושב שזאת צריך לבדוק. כאשר אני מסתכל אחורה, אני מנסה לשאול את עצמי:

פשיבה ל"ב (בקר)

אל"ם בר:

מה לא היה בסדר ברמת-הגולן? - אני חייב לומר שתי נקודות : אחת - אם היתה שם עוד חסיבה משוריינת ברמת-הגולן, לא היתה שום פריצה.

היו"ר אגרנט: ברמת-הגולן ככלל או על התרמון?

אל"ם בר: רמת-הגולן ככלל. אני חושב שמה שמוכיע בחיק, וזה יופיע

בפני הועדה, אני אומר - שאם היתה שם עוד חסיבה משוריינת

ברמת-הגולן, שום סורי לא היה עוזר את הקו הסגול. וכחטר מזל שכל פעם נופל למלחמה כמפקד יחידה, אני שמח שהייתי בפיקוד צפון.

י. ירי: אתה אומר - ששני דברים לא היו בסדר - א) לו היתה שם עוד

חסיבה משוריינת; וב'?

אל"ם בר: דבר שני אני אומר - שאני שמח שהייתי דוקא ברמת-הגולן.

י. ירי: זה לא היה בסדר? אתה אומר שני דברים...

אל"ם בר: ציינתי, דבר אחד לא היה בסדר שלא היתה עוד חסיבה. דבר שני

בסדר - שאני הייתי שם, במלחמה הזו, דוקא בפיקוד הצפון.

נכבזל: לא הבנתי. אתה כודאי יש לך כוונה ברורה מיד, אבל אני לא הבנתי.

אל"ם בר: יש לי כוונה, לא אמרתי את זה סתם. חשבו לך כבן-אדם, ולך

כמפקד להרגשה שלך כאדם אם יש לך מצפון ובהרגשה השלמות שלך,

כאשר אתה כודק את עצמך, לדעת, שהיית שותף לעבוד עם חבורה מפקדים שיש בהם לוויליות

מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, ללא קטנות, כאוירה טובה, ואני חושב שזה שווה-ערך,

ל-5 חסיבות משוריינות שהיו צריכות להיות.

לנדאו: זה היה מאוד בסדר, אתה התחלת בדברים שלא היו בסדר.

אל"ם בר: במקום להגיד דברים שלא בסדר, אמרתי מה בסדר.

היו"ר אגרנט: אתה אומר - ששמחת על כך שהוצע לך להיות ברמת-הגולן?

אל"ם בר: אני מניח שהרבה נקודות שהמגיד ראה כך שהחסיבה ראתה ככה, אני

מניח שיש חילוקי דעות בצדדים אחרים. אני כמות שחלק מהדברים

אומרים - כן קבלנו, לא קבלנו, אבל בסך הכל המוצבים לצוותים של קודמם - המוצבים

היו מוכנים ללחימה. זה לא אני עשייתי, כנראה אותם. התפישת שלהם היתה נכונה,

הדיווחים של המוצבים במשך המלחמה, היו משמעותיים. אני כאן אצטט את רפאל

ישיבה ל"ב (בקר)

אל"מ בר:

היו מופגשים ברמת-הגולן הלילה של מוצאי-שבת, בסך הכל, מכל הגדרות פרצו טנקים, מכל המקומות פרצו, השליטה של המוצבים היחה שהם יכלו לספוג מספרי טנקים שהם חדרו בציר מסויים, בכל מקום, עכשיו אומר מפקד האוגדה - אם אני הייתי יושב כלילה ולא הייתי יודע אלא הייתי שומע - טנקים, טנקים, טנקים, הייתי את העתודות שלי לא יודע איך להפעיל. הדיווח של המוצבים, הוא היה שותף לצג של רמת-הגולן. אני קורא לו - צג של רמת-הגולן למה שמפקד האוגדה והאלוף ידעו - מה יש מאמץ עיקרי, מה אין מאמץ עיקרי, וכך הכניסו את הכוחות שהיו בידיהם, לבליסטה, וצדמה לי שזה משמעותי. אני חייב כאן לציין - ביום שני, שלישי, חמישה 7, נשארה עם 3 טנזים לטנק, והיה מצב שמפקד החטיבה ביקש אישור צטיגה. מוצר 107 בציר קונטרה דיווח - מדרגים העורפיים - אותו מוצב שהיה אי במצור כאשר הסורים כבר עברו אותו והסאירו אותו מאחורה, דיווח - שמדרגים סתחילים להשתובב לאחור. הדיווח הזה הגיע אלי, אני העברתי למפקד האוגדה. מפקד האוגדה העביר אותו למח"ט, והמתט אמר - אך כך, נחזיק עוד 5-10 דקות, וזה היו 10-5 דקות ששינו את כל התמונה. וכאמח היחה צטיגה סורית כללית ביום שלישי.

נכנסל: כאשר אחח אומר - שעוד חטיבה משוריינת היחה משנה את

כל המצב...

אל"מ בר: זאת הערכתי האישית. אם היו עוד 50-60 טנקים

הם היו משנים, ל, י דעתי את התמונה - אמאמלח הם לא

היו נכנסים, לא היו נכנסים. אבל היחה משה הם נכנסו עם אלף ומשהו

טנקים. היחה מסא נזראח. הם הגיעו עד מפקדת החטיבה שלנו, צמח. הם הגיעו

על הגדרות עם טנקים. כיום ראשון ב-2 היו טנקים על הגדרות שלנו, על התחנה

שלנו. טנקים, טי 62. הם פרצו אי-אפשר היה לבלום אותם, בעיקר כגיזרה הדרומית

באי, דר סטידיאנה, כאזור חטיבה 188, הם כאו כנמלים אחד אחרי השני.

לנדאו: אבל המפקדה לא פוצחה?

ישגיבה ל"ב (בקר)

- אל"ם בר: המפקדה פוזחה, ז"א...
לצואו: אתה אמרת - שהם הגיעו עד לגדר.
אל"ם בר: הם הגיעו בשעה 2 לגדר, ב-10 ל-2 אנחנו סטנו מסם -
 רפול לגיזרה הצפונית, אני ירדתי 500מ' עם זחלים
 מנסא
 אי- פטר היה לנהל צלאאאאאאא מלחמה, ציהלנו את זה 400מ', אבל היה שלב
 שהמחנה נפל. המחנה צטאר, הם לא נכנסו עד דרומה למחנה.
היו"ר אגרנט: אני לא הבינתי - מה אתם עשיתם? עזבתם את המקום?
אל"ם בר: כמפקדה, כמקום רכוז שליטה, עברנו מהמקום שהיה מוכה
 ע"י קרבות טנקים, ארטילריה, חיל-אוויר סורי, ועברנו
 דרומה לנהל את הלחימה ממערב למחנה עם זחלים. זה היה ביום ראשון ב-2.
היו"ר אגרנט: באיזה מרחק מהמחנה?
אל"ם בר: בהתחלה ירדנו 400-500מ', וביום ראשון כלילה ציהלנו
 את זה בגשר בנוח-יעקב. ביום שני בכקר, חזרנו חזרה
 לנפת. וכאן ביום ראשון, עד יום-ראשון שהיינו בגשר בנוח-יעקב, גודר
 ארטילריה 175מ"מ, עבר את הגשרים כבר מערבא.
היו"ר אגרנט: גודר ארטילריה סורי?
אל"ם בר: גודר ארטילריה שלנו. עבר את הגשרים מערבא. זאא זה היה אחר
 המזלות של אחר המוצבים, אחר מוצב שהיה במצור. לקחנו מיד קנה
 ארטילרי והחזקנו את המוצב הזה 116 שציינתי, ארבעה ימים, עם הקנה הזאא.
 ירינו עליו כל הזמן, על מנה שהוטרים לא יוכלו להתקרב. כרגע שהיו סקופים
 הוא היה מקבל ארטילריה דתם היו נבלמים. אם זה חשוב לסיפור המעשה : ביום
 ראשון בכקר, האלוף הקפיץ אותי ונתן פקודה - להכין את הגשרים לפיצוץ.
היו"ר אגרנט: זה היה כלילה?
אל"ם בר: ביום ראשון בכקר. זה כבר אחרי 12 שעות של לחימה.
 זה היה גשר הפקק למטה, 2 גשרים הפקק, 2 גשרים בבנוח-יעקב,
 ו-2 גשרי השפך באיצווא הבניאא. זה אשה הרגע הקשה של רסה-הגולן, עם הכוח
 הגשרים לפיצוץ. ההרגשה היחה, שכאן הולכת להיות שואה.

ישיבה ל"ג (בקר)

- היו"ר אגרנט: מה היה המטרה?
- אל"ם בר: המטרה היו שני מומנטים לדעתי, אני לא יודע מה עזר את הסורים פלרוץ לגשרים באיזור נפת, לא ברור לי, אבל אני מציין שכבר כיום ראשון...
- היו"ר אגרנט: הגשרים לא פוצצו?
- אל"ם בר: לא פוצצו, הוכנו לפיצוץ ע"י החטיבה שלי, אני מזכיר שכבר כיום ראשון התחילו זרימה כוחות של טילואים לרטה למעלה, בסביבות אחת"צ של יום הראשון אם זכורצני איצו מטעה אותי, כבר התחיל פגע של חטיבות המילואים עם אפריצה הגדולה הסודית, שאחטיבות האלה עלו דרך אכנרת, דרך שקופיה, דרך ציר יהודיה, דרך כל הצירים שעולים לרטה-הגולן וממפנה חלל, א' הכלימה א כיון ראשון אחת"צ היתה בלימה, הם נבלמו, יש לציין, שבמסגרת הגולן הסורים ביצעו שני דברים: הם פרצו חזק מאד במחלה בגיזרה אדרומית, עם כוח גדול ולאט לאט נתלשו, בגיזרה הצפונית...
- היו"ר אגרנט: איפה הם נעצרו?
- אל"ם בר: בגיזרת תושיה-נפת, הם הביעו 500 מ' מאל-על ונעצרו, אפריצה כדיום היתה כיום שבת, ראשון חזק פהא דעכה לאט לאט, אפרצה בגיזרה הצפונית, בקוציסטרא החלה חלט, בסביבות יום ראשון בצהריים, והיתה כשיאה כיום שני, שלישי, היה כאן איזה שהוא שינוי בסומנט, אני חושב שזה היה מתוכנן ומתושב, הם לא הצליחו לחדור, זו דוגמא קלאסית, למקום שהיו מרוכזים בו שני גדודי טנקים בעמדות מראש, ולא הצליחו לעבור את חטיבה ז', על אפריצה הזאת הם הכניסו גדוד חטיבה, ועוד חטיבה, והם נכחשו.
- היו"ר אגרנט: איפה אחס הייחט?
- אל"ם א בר: אנחנו היינו באזור נפת.
- היו"ר אגרנט: נפת איפה, זה היה בגיזרה הזאת?
- אל"ם בר: כן, זה בערך 5-6 ק"מ מהמקום.
- היו"ר אגרנט: נעשה עכשיו הפסקה לרבע שעה.
- המשך דבריו רשמה ל.צ.

הישיבה התחדשה בשעה 12,25המשך צגגג ערותו של אלוף משנה צבי בר (ברזני)

אחה גמרה את עדותך?

היו"ר אגרנט:

אני לא נכנסתי לאירועי כל המלחמה משעה 2.00

בר:

עד לסיומה, זה טוב.

אחה אומר שבימים הראשונים לפני פרוץ המלחמה,

היו"ר אגרנט:

או במשך השבוע בערך לפני פרוץ המלחמה, היחה

החושם מלמלה וגם אצלך שעלול לפרוץ משהו, שעלולה להיות מלחמה או איזו

התפרצות. הרגשה זה ירדה גם למטה, גם למפקדי הגדודים למשל?

אני לא יכול לומר לך מה היה במשך כל יום ראשון,

בר:

שני, שלישי, רביעי וחמישי, לא הייתי נוכח בקבוצות

פקודות של המח"ט, ואני לא יודע אם נעשה משהו בענין זה, אבל אני חושב שהמגד"ים

הם היו כהסנה. אם זה ירר עד לאחרון המוצבים, לפי הערכתי כן, אבל אני לא

חושב שבצורה שאומרת ק בדגש לפי שאנחנו ראינו את זה.

אני שואל שאלה זו, מפני שמפי מג"ד 13 שמענו שער

היו"ר אגרנט:

יום ששי ה-5 באוקטובר הוא לא שמע שמדברים על כוננות

למלחמה, וגם לא ביום חמישי הוא לא שמע על כך.

אבל החיילים שלו, של אוחו מג"ד ביום רביעי או חמישי

בר:

המג"ד ביום חמישי לא היה במקום, הוא נסע, כי הזעיקו

אוחו.

הכוונה ל-5 לחודש לא ליום חמישי.

ירין:

הזעיקו אוחו. על כל פנים חייווחים על תנועות סנקים

בר:

ישיבה ל"ב - בבוקר

אלוף משנה צבי בר (כרזני)

וחכל עברו מהחיליים שלו | מהמעוזים שלו ומהחצפיות שלו, מהגיוזה שלו. כך שאני מצטער מאד, אני מדבר בשם יורדי המח"ט, שאני החלפתי אותך, אני לא מקבל את זה. דרך אגב, ביום ששי כבר בחלק מהגיוזה שלו הגיע דיווח שהסורים מורידים רשתות. מורידים רשתות ושמים רשתות; הורדת רשתות אצל הסורים אלה שהיים כגיוזה יודעים זו פתיחה באש.

ידין: אבל אם אני זוכר נכון הוא לא אמר בדיק, כלומר, הוא אמר שהוא היה מוכן, אלה היו ההוראות שהיו דאח לו צלזה הוא פאח, לספיגה ליום קרב. הוא דיבר שלא היתה החושה שהולכת להיות מלחמה, אבל היתה החושה למשהו.

בר: אני אסרתי בחחילת דברי מה אני חשתי על שבת בבוקר, חשתי שהולך להיות הפגזה, מאסה רצינית אבל לא העליתי בדעתי שחיה מה שאנחנו יודעים עכשיו. לא העליתי בדעתי. זה נובע בגלל...

ידין: זה אותו דבר שאמר המג"ד, הוא אמר שמהו יהיה הוא הרגיש, אבל לא מלחמה.

בר: אני, מה שהראיב אותנו, וגם ציינתי, אם שמת לב, בחחילת דברי, כשפרנו את מספר הקנים הארטילריים, מזהא זה גם כן הביא אותנו למחשבה מאגאאא של הארטילריה, זה הסריר אותנו, מכחיות הפגזה על ישובים והפגזה על מוצבים. אני גם חייב לציין שאם המוצבים לא היו אם תחתונים וגופיה, זהם לא היו עם התחונים וגופיה, אם הם לא נמצאים במצב של גופיה ותחתונים ועשיית כביסה. זהם לא היו במצב כזה, המעבר בין כוננות ספיגה לבין לחימה הוא מעבר חד ומלק ולא צריך לפשות בו שום שינויים. והראייה, שלא, אשהמוצבים בחלק מהגזרות גפרו את המלחמה עם עודף החמושת; בתלק מהגזרות

ישיבה ל"ב - בכשקד

אל"מ צבי בר (ברזני)

סיפקנו תחמושת תוך יומיים - שלושה ימים; הם היו בנויים לעשרה ימי לחימה מבחינת מזון, מים ותחמושת. (ירי: המוצבים?) המוצבים, שלא אני בניתי אותם, היה משהו שבנה אותם לפני.

היו"ר אגרנט: אמרת מבחינת מזון, מים ותחמושת?

בר: מזון, מים ותחמושת, וארגזי (?) עזרה ראשונה, זריקות, מורפיום, וכל מיני דברים נוספים. לא היה חסר. זאה אומרת, המעבר הוא בנוי על רמת כוונות גבוהה מאד.

אני גם מכיר את המעוזים של התעלה וגם את המעוזים

האלה, הם בהרבה יותר קונפאקטים והרבה יותר "מיינדער" לנושא ממש. בשעה 2.00, כשנפתחה האש כבר טנקים היו כראמפות. אין שהטנקים הסורים עברו הטנקים רצו לראמפות. הטנקים היו כטוות יציאה של 2 - 3 דקות. לא היתה מחלקת טנקים שלא היתה במקום שלה כראמפות ופתחה באש על כל מה שבא והיה מולט.

היו"ר אגרנט: הוא גם אמר לנו כיחס למוצבים החרמון שתחת

טיקודו היו רק תשעה חיילים.

ירי: היו שלושה בתצפיות, סך הכל היו 12, מלום שלושה

שהיו בתצפית בכבל העליון.

בר: שלושה היו בחוץ והשלושה האלה הם ראו את

ההליקופטרים כשהם מתקרבים, והיתה שם בעיה,

שאני כתייל, איך אומרים, אני מנסה, אני יכול לתת להם איזה שהוא אפשרות

להכין, פשההליקופטרים הסורים נכנסו דרך כיוון לכנון מדינת-ישראל, הם

לא באו מסוריה, הם באו מאחוריהם. בחור בשם בוזגלו כהן רואה הליקופטרים בשבילי

יורד עד שהוא לא מגאמ מבחין טוב טוב שזה סורי מגאמאמאמא אזה הליקופטר ישראלי

אם הוא לא בתפונה. ואז ההליקופטרים נחתו ואז היה להם מיד פצוע. משלושה

ישיבה ל"ב - בכורך

אל"ם צבי בר (ברזני):

האנשים של החרמון היה להם פצוע והם ירדו לרכבל.

היו"ר אגרנט: הוא אמר שגם בשבת הוא שמע רק ברדיו, שיש מלחמה

במצרים, שהמצרים התחילו במלחמה, רק אז הוא

הכחין שיש מלחמה.

בר: הוא יכול היה להבין שיש מלחמה רק בשעה 2.00

כשהתחילה המלחמה. גם אז אני הבנתי שיש מלחמה.

למה? א) הרדיו - אני לא יודע, אני לא שמעתי רדיו, אבל בשעה 2.00 זה התחיל

בזה שחיל האוויר הסורי נכנס והפציץ.

יריין: זה הוא אמר ב-13.56. 4 דקות לשתיים.

בר: כ-2.00 התחילה הפגזה ארטילריה, סנקים התחילו

לנוע בכל תיזורה. אז עדיין הוא חשב כ-2.00 שזה

יום קרב? (יריין: לא, לא). אני דרך אגב, אין לי טענות לגודוד הזה,

אני חושב שהגודוד הזה, המוצבים נהגו בצורה יוצאת מן הכלל, ועוד פעם הפידע

או חוסר האמונה של כולם שיפרוץ מה אגאגאג שפרץ, ייתכן שזה מביא אותנו לומר

אם מה שהוא אמר. עובדה שפקודות התחראת והכוננות ירדו אליו עוד לפני

שהנעתי. הוא גם צפא קיבל את הפקודות לבצע את הסיוורים, זה הוא שביצע את זה,

הוא קיבל לבצע והוא לא ביצע בגלל שכל מה שעלול לקרות. אגוד הרי אגאג

במשך שבת בכורך פקודות, הוא יצא למיפקדת הגדוד לאכו-נידה. אגאג הוא לא היה

כאכו-נידה? הוא היה כאכו-נידה. הוא שלח נגמ"שים לישוכיס? הוא שלח.

כל הרברים האלה אם תשאלו אותי למה זה מכיין? זה מכיין, תרצו תקראו לזה

יום קרב, תרצו תקראו לזה מלחמה. אם היינו יודעים שביום ששי יש מלחמה,

במוצבים לא היה קורה שום שינוי. כך שיש היו נשארים באותו מצב, בכוננות כפי

שהם היו. אם היה קורה משהו אולי זה כדרג השריונאי בכווח (?)

הוא סיפר שכהוא הגיע לשם בשעה 12,30 אני חושב,
אמר לו בחטיבה שיש אפשרות של מיחטף של הסורים.

הי"ר אגרנט:

אני לא יודע מי אמר לו, אני לא אפרתי לו, אני
סקבל את זה.

בר:

קצין אג"ס.

לסקנב:

אני חושב שתהארגשה הזאת, זה היה קצין אג"ס?

בר:

כן.

הי"ר אגרנט:

כאשר יורד משהו מפיקוד ואומרים משהו עומד לקרות,

בר:

אז כל אחד בנסיון שלו, יש ברמת הגולן נסיון,
הסורים כמוצב 111 כשאמרת ^{שהגיעה} פקודה לאייש אותן ב-20 איש ~~אג"ס~~ זה שיושב
במונטה-קוטלה (?) יש שם תסביך ^{שהגיעה} מהתסביך הוא שהם יום אחד נכנסו למוצב 111
ושם היו איקס אושים בתוך המוצבים עם טנקים וירו ויצאו, ויצאו. זה היה
לפני ארבע שנים. אז אני גם מכין למה הגיעה פקודה ל-111 לאייש ב-20 איש.
הוא יושב על ציר הפריצה שהוכח כנכון, כי משם הם הגיעו עם מאסה מכסימליה.

הוא סיפר שהוא קיבל פקודה לסגת, אבל הוא מצא...

הי"ר אגרנט:

אח זה הוא קיבל סמני.

בר:

הוא מצא שאין צורך בזה, *הקובל אוילד זונלד,*

מצא הי"ר אגרנט:

זה חצי האמת, זה סיפורי עלי-באכה.

בר:

רפול נתן לי את הפקודה. המג"ד קיבל את

זה מסני, לפנות חלק מהמוצבים, אבל מיד הוא ביטל אותה, היו שתי דקות אחרי זה או משהו כזה. אז הם שייכים לביזרה של מג"ד 13. הוא נתן פקודה ומיד הוא ביטל אותה, ואז היא הגיעה או למג"ד או לסמג"ד. זה שהוא לא חשב לנחוץ, זה מאד מחמיא לי, שהוא חשב לנחוץ לא לפנות, אבל יך חד לא היה בכוונתו, לא כוצע הפיננסי. המפקד האגודה שקל, לפי דעתי, ראייה שבגיזרה הדרוסייה זה היה נכון, שכל המוצבים פונו אף אחד מהם לא נפגע וכולם חיים היום.

אחרי כן רשמה א.ד.

אד

הערך : אלי"ם בר

בר: אוחו דבר היה השיקול לגבי הגזרה הצפונית, אבל השיקול
מייד בוטל, החליטו לא לפנות, ההחלטה על אי-פינוי הגיע
גם לגרוד, זה שהוא לא פינה - אני משאיר זאת לכבודו, אם שקל נכון, לטובת
עם ישראל.

היו"ר אגרנט: זה לא כל-כך קובע, אחש אמרתם לו: אל תפנה.

בר: הייתה פקודה לא לפנות הייתה פקודה ראשונה להחכונן לפינוי.
היו"ר אגרנט: זה מסרת?

בר: בטח, הוא קיבל זאת, אחר-כך הייתה פקודה: לא לפנות.

לנדוי: כעבור שתי דקות?

בר: אינני זוכר את הזמן, זה היה דבר שאני יכול לזכור אוחו.

ידין: נתחיל לשחזר שאת קצה אצא אחרת, יצאה פקודה אל המג"ד
לפנות, אז הוא מתקשר לרשת הפיקודית ואומר: אינני מכין,

אנו מחזיקים טוב, מבחינתו - כאילו לחש בה לשאלה שלו; מבחינתכם - כאילו
משהו שינה את דעתו של רפול, אמרו: תחזיקו.

בר: בגיזרה הצפונית לא היו במסך כל היום הראשון חדירות
משמעותיות כאלה, שהצדיקו פינוי ממשי, אבל היו חדירות
ביעדים הצפוניים באזור 104-105, וכנראה שזה הגיע אלינו, יחכן שהוא ראה
את התמונה יותר טוב מאתנו, אנו ראינו מאחור, והוא ראה קדימה, אם הוא פנה
או לא - אינני זוכר.

ידין: אולי מותר בנקודה זו קצת לחדד את העניין, אני מכין
בדיוק מה שאחא אומר, מה שקרה אצלכם במיפקדה, אני רוצה
להציג את הדברים כפי שהם נראו למג"ד, אם זה נכון או לא - אני רוצה לראות
בדיוק מה היה, הוא אומר שהוא קיבל ביום א' - הוא לא אמר את השעה.

העד : אל"ם בר

בר : בכורך.

ידין : בכורך קיבל פקודה מהסמ"ט לסגת. הוא אומר: "שאלתי

ממי הפקודה? קיבלתי תשובה: מהשלטונות. אחר-כך

הודיע לי הסמ"ט: אני האחרון כאן. אנחנו בורחים ונסוגים. גם אתה צריך

לסגת. שלום. אז התקשרתי לפיקוד, כי לא הייתה לי אמצע הרגשה שיש איזו

סיבה לסגת, כי שום מוצב אצלנו לא נכבש, ועומדים דווקא חזק כמוצרים.

אז אמר לי: סכררים, בודקיס, ואז אמרו: טוב, תישאר."

בר : אינני יודע. אם הוא אומר שהייתה לו שיחה עם הסמ"ט -

אני בטוח שהייתה. אני מדבר על פרק זמן אחר לבמרי. אני

מדבר על הכורך. הוא מדבר על סביבות 2,00. אני מדבר על הכורך, שביצענו

פינוי בגיזרה הדרומית.

ידין : אחרי הכורך הייתה שוב פקודה לסגת?

בר : הייתה פקודה בכורך להתכונן לפינוי, שבוטלה מייד. אחר-כך

היה שלב.. היה קרב באזור נפת.

ידין : ספר זאת יותר לאט.

הינ"ר אגרנט : בגיזרה הדרומית כוצע פינוי.

בר : הפינוי היה בשעה יותר מוקדמת מאשר בגזרה הצפונית.

ידין : זה היה בכורך: ניתנה פקודה ובוטלה. מה קרה אחר-כך?

בר : אחר-כך ניתנה פקודה..

ידין : אחר-כך היה קרב, אתה אומר.

בר : בגיזרה הצפונית ירדה פקודה להתכונן לפינוי, שבוטלה מייד.

ידין : זה אמרת.

הער: אל"ם בר.

בר: עכשיו, בסביבות השעה שתיים, בין 1.30 ל-2.00..

היו"ר אגרנט: סתי זה היה, הפקודה על הביטול?

בר: בכורך. אתן את השעה. ניתנה ב-7.55 אתראת לקפל את גיזרת קוניטרה, לפי פקודה. פייד הגיעה הביטול שלה. היו כל-כך הרבה שניות. שאלנו מי נתן מה? דיכרנו על כך, וכיטלנו את הפקודה.

זה היה מסביבות השעה 1.30 עד סביבות 2.15
למעשה היה קרב על נפת. אני אשתזר אותו לאט-לאט.
הנושא החחיל כך: בסביבות שעה 10 - 11 - 12 רפול אמר לי: הם פורצים,
הם שוטפים בכל מקום. ופי שמכיר את רפול יודע, שהוא לא אומר סתם.
הוא אמר: לשרוף את הניירות, לשרוף את המפות, להתחיל להסמידמסמכים, כל מסמך
שיכול להיות חשוב להם. והוא אמר לי: הם דוהרים בכיוון נפת-ספדיאן.

היו"ר אגרנט: סתי זה היה?

בר: בסביבות השעה רבע לשתיים.

אני יצאתי לפתח של המחנה רפול אמר: הטנקים דוהרים לכיוון נפת. יצאתי מהבונקר, הסתכלתי לשם, ראיתי פלוגת טנקים שלנו.. (ידין: שלנו.) שלנו, עומדת על פתח המחנה. זוהי פלוגה שכבר עלתה עם אנשי מילואים מא מלמטה. רצתי אל הטנקיסט הראשון, חיפשתי את המ"ם. שאלתי: איפה המ"ם? אמרו לי: המ"ם בטנק השני הלכתי לטנק השני, רגלי - אח הכל אני עושה רגלי. אז אמרו לי, שהוא לא היה בשני. עליתי על שני טנקים וצעקתי לטנקיסטים: לסובב את הקנים ימינה, היות וטנקים של האויב צריכים להגיע כל שניה מצד ימין. ראיתי את האבק, כמו אינדיאנים שדוהרים.

ועוד התקירה - 24.12.73
ישיבה ל"ב - בבוקר
הער: אל"מ בר.

אנשי המילואים אמרו לי: איזה סורים, איפה סורים? הם היו עם תולדות לבנות ועליהן מכנסי חקי. את המומנט הזה, שהנה צבאית אתה נכנס לפלחה - אני חושב שהם לא תפסו את זה. אז הם הביאו מעל המטבח.

ידין: מי הם?

בר: הסורים. היום אני יודע שזה היה גדוד. היו שם 20 ומשהו סנקים, ומייד התפתח קרב של ירי של סנקים שלנו על שלהם, בשורה של 80 - 150 - 200 מטר.

הי"ר אגרנט: באיזה מרחק?

בר: 80 - 200 מטר. הם הדליקו לנו כמה סנקים, נדלקו כמה

סנקים שלנו, התפוצצו שם סנקים עם החומשת. היו שם

שני סנקים שעמדו בפלוגה האחרונה, והם נכנסו לתוך המטבח. צבאית מאחור.

אחלה החלנו לדפוק את הסנקים שלהם, באותו רגע, אני נמצא מחוץ לבוקר עם

ג'יפ שנמצא בשיירה. רפול עוזב את מיפקדת האוגדה. רפול, ספקר האוגדה,

קופץ על נגמ"ש ועוזב את מיפקדת האוגדה, צפונית על דרך הנפט, עוזב בזהרה אכירית.

עוזב את דרך הנפט. באותה שיחה, כנראה באותו שלב של 10 דקות-15 דקות,

מועלית השיחה עם הממ"ש, ואז הממ"ש הכין שכאן חולכת צבאית, ואז

הוא אמר מה שאמר.

הי"ר אגרנט: שיחה בין רפול והממ"ש?

ידין: לא, בין הממ"ש והמג"ד.

בר: אני מבין שהממ"ש אמר לו מה שקורה במיפקדה. בין זה

לכין לתרגם זאת כלפנות את כל הקו.

ידין: הוא אומר שהוא נתן לו הוראה לסגת, באמ"ק.

בר: דרך אגב, הממ"ש - צריך לשאול אותו.

הי"ר אגרנט: הוא אומר שהממ"ש התקשר ואמר לו: אנו מסתלקים מכאן,

גם אתה צריך לסגת.

1751

העד: אל"ם בר

בר: אני לא יודע למה. הסמח"ס הוא בחור שנשאר במקום,
לקח בזוקה וירה. הוא לא רואה טוב. הוא ירה בזוקה
על הסנקים ולא עזב את נפח לשניה אחת. אני מחאר לי שהסמח"ס תיאר לו את
מה שקורה בנפח.

ירי: כל דבר יש לו שני צדדים. זה אומר כך, וזה אומר כך.
זה לא אומר שזה לא אמת. כל אחד ראה זאת אחרת.

בר: אינני חושב שהמג"ד לא מדייק. אני בטוח שנוהלה שיחה.
אני בטוח שהסמח"ס תיאר לו את מה שמתרחש.
היה לא סימפטי. והם נעצרו, הם נעצרו על הגדרות. היה שם סנק אחד, נדמה
לי, שירה 20 פגז ולא ירה. סנק שלנו. זה מדיבורים. אני עם הסנקיסט
לא דיברתי. הוא אומר שהיה לו תיאום כוונות, היו בעיות. אני לא כל-כך
בטוח שזה מדייק.

על כל פנים, הם נעצרו, הם נעצרו ברגע שהשיבו להם אש,
הם פתחו מדפים, קפצו מהסנקים וברחו.

ירי: הסורים.

בר: הסורים.

לנדי: אמה אתה היית?

בר: מחוץ למחנה.

אחד הדברים הכי גרועים, שבגלל כל מיני פאשלות, אנן
נהלל אותם. הכי מסוכן שבגלל כל מיני דברים שאנחנו היינו בסדר, נעשה מהם אליל.
ביום שבת, בעשרה לארבע, הם כבר ברחו בריחה ראשונה מאזור קוניטרה. איפה שנפלה
עליהם ארטילריה שלנו, איפה שדפקו עליהם סנקים שלנו - הם היו עוזבים את הכלים
ובורחים. צריך לראות את העסק בטרופורציה של הענינים. זה מה שמדאיב אותי כמפקד.
מזה אני מפחד שאומרים: מי יודע, איזה מוסטפה חדש הגיע. אינני מזלזל בהם,
אבל זה הכי גרוע. היות וזו עובדה, יש ראייה: אני לא מכין.

ועדת החקירה - 24.12.73
 ישיבה ל"כ בבוקר
 הער : אל"ם בר

אר

אני כרחמי מנפח, רפול ברח מנפח. הסנקים נעצרו, ירו עליהם שתי בזוקות עם כסה פגזים, והם פתחו את המדפים וברחו.

היו"ר אגרנט: מתברר שאתה נשאר שם כל הזמן?

בר: לא, אני אמרתי שאני עזבתי את המחנה.

היו"ר אגרנט: איפה היית?

בר: ליד המחנה, בפלוגת סנקים.

אבל ירדנו בערב. אני רוצה להסביר: בנפת ביום ראשון,

שני ושלישי היו קרבות סנקים בסווח של 200-300 מטר. כבראי-אפשר היה

לנהל זאת שם. אז נוהל העסק על גשר בנוח יעקב.

לסקוב: היו גם קרבות בסווח של כ-80 מטר.

בר: היו מקרים שסנק פגש סנק בסמכוניס ברמת-הגולן. אי-אפשר לנהל

זאת מספקדה בסווח של 80 מטר. המקום היה יוצא מן הכלל, שם,

ואפשר היה לנהל את הקרב ברמת הגולן.

היו"ר אגרנט: אתה אומר שביום א' ו-ב' היו קרבות.

בר: היו קרבות סנקים קשים בכל האיזור שהסתיימו ביום א' רביעי.

היו"ר אגרנט: עברת את גשר בנו-יעקב, אתה אומר.

בר: חזרנו ביום ב'. לא היה שלב שלא היה קשר לאיזשהו מקום.

כל הזמן היה קשר לכל מקום, מלבד החרסון. הקשר עבד לאורך

כל הקו.

לסקוב: מג"ד 13 אמר שכאוחה חקופה היו לו קשיים בקשר. אחריות מי היא

על הקשר - דרג נמוך כלפי דרג גבוה, או דרג גבוה כלפי דרג נמוך?

בר: הקשר האלחוסי עבד כל הזמן. היו מצבים שלי היה קשר עם

המוצבים שלו ולו לא היה קשר עם המוצבים שלו. מערכת הקשר

קווי אה הייתה די מרככת. אבל עם חלק מהמוצבים, למרות ההפגזות ולפרות לחימת

הסנקים, נוהל קשר קווי, שהוא די נדיר כצבא, שהוא היה מוכנס מתחת לאדמה.

(אחרי כן אג)

קוי דואר עכדו, זה עכד.

מנאפה ?

ח.לסקוב:

בר : מנאפה, היו הרבה מקרים של פיסוכים ועליה על הרשתות ונסיונות הפרעה, היו, גם הנזקים של ההתקפה האווירית שלהם והארטילריה, היו סבירים, הם לא היו משמעותיים, כמסחנה אצלנו נפלה פצצת כמפקדת החטיבה מטוח חמשים מטרה והפצצה לא התפוצצה, זה היה רבע סוף, זה היה נסבל.

הקשר האלחוטני פעלכל הזמן?

יו"ר אגרנט:

בר : כן, יחכן שהיו פומנטים שלא פעל בגלל פיסוך וכו', אבל בסך הכל הקשר פעל, דוגמא של 116, המוצב הדרומי על דרך הנפט, דוגמא קלסית, אנחנוכל הזמן דברנו אתם, היה לו פצוע, הקצין היה פצוע ואנחנואמרנו לו מה לעשות, איך לפעול, זה עכד כל הזמן, אצלנו.

בקשר עם המג"ד 13, זה המג"ד היחיד שבינתים שמענו

י.ידין:

וזה לא כדי להאשים אותך ולגונן עליו או לא, הוא ראה ענינים מצד אחד של המטבע, אחי מענין למה נראו הדבריסולמה יש לכאורה אולי סחירות מהצד שלך, זאת הכוונה ואין כאן אשמה או לא אשמה, הכוונה היא לברר וכלנויודעים שבזמן קרב הדברים נראים אחרת לגמרי לשני אנשים, למשל, שאלות קטנות המענינות אותי, אתה אמרת, שהוא קיבל הוראה לתפוש את החפ"ק בחל-אבו-נדה ב-10.30 בכקר, הוא אומר, שההוראה לתפוש את החפ"ק בחל-אבו-נידה ניתנה לו כשעה 1.00, אלא שהוא מיוזמתו הוא, היות והוא הרגיש מה שהרגיש, עלה לשם ב-12.30, אבל הוא לא היה לפני 12.30 שס, הוא אומר שהוא קצת הופתע, כי לפי הידיעות שלו, תל-אבו-נידה זה היה צריך להיות החפ"ק שלך גם כן צריך להיות שס, והתפלא שהוא לא מצא את

החפ"ק של החסיכה שם. אצל ההוראה, לפי דעתו, נחקבלה ב-1.00. בכל מקרה, הוא לא הגיע למקום לפני 12.30 מיוזמתו. ב) שם היה צריך להיות החפ"ק שלך, לפי הידיעות שהיו לו, אבל לא היה שם לא החפ"ק ולא אחת.

מה אתה יכול לאמר עלזה?

אלוף-משנה בר : הפקודה הגיעה: לתפוש את החפ"קים עד שעה 1.00/במקומות מסוקמים. הפקודה אצאא יצאה בסביבות השעה 10.00, אני רוצה לאמת את זה. יש לי לוח זמנים שתפשו את החפ"קים במקום וזה היה ב-12.30. הפקודה יצאה מספקדת החסיכה בסביבת שעה עשר. הפקודה היתה: עד שעה 1.00 החפ"קים במקום. בשום מקום ובשום מצב החפ"ק החסיכתי בשלב הזה לא הוכנן, לא יועד לשבח כאבו-נידה, אלא אם מתפתחת תקרית בגיזרה מצומצמת החפ"ק אם היה לפי השיקולים של אזור הפריצה היה יוצא או לחפ"ק הגדודי הצפוני או לחפ"ק הגדודי הדרומי. אבל, כל החקירות-אש של רמת הגולן, נוהלו בגלל האופי הרחב של הגיזרה, מהסיפקדה כשכל צמתות הקשר מרוכזים.

י. ידין : אם כך, היתה לו כנראה אינפורמציה לא מדויקת.

בר : אני לא נכנס לאינפורמציה שלו. גם בימי קרב, דרך אג, כשהיו קפיטלים, אז הלוחמה החנהלה מהסיפקדה. הצמתות-קשר היו מוכנים לקלוט את זה, לא רק אותם, חפ"ק שלנו, חפ"ק האוגדה.

י. אגרנט : החפ"ק שלכם היה כנאפח. מה המרחק שנאפח לחל-אבו-נידה?

בר : ארבעה ק"מ בערך.

ועדת חקירה - 24.12.73

ישיבה ל"ב - בקר

אלוף-סגנה בר

- 73 -

י. ידין :

בחור החאור של מעשיך, כפי שכתובה לשאלה מה

עשית ~~אחך~~ ~~אחך~~ ביום ששיושבת, לא הזכרת ענין,שכנראה נשפט מזכרונוך. המג"ד אמר שהוא סייר אחך ~~אחך~~, יותר נכון כאח וסיירת

אחו בגיזרה הצפונית. הוא אמר, שזה היה המיפגש הראשון שלו אחך בשבת. נכון?

בר :

נכון.

י. ידין :

לכס

אתה אומר, שהתחושה שהייתה אף כפיקוד באותו בקר

כשאתה סיירת עם המג"ד, אתה העכרת למג"ד את החחושה

האמתית שבתוך לבך, או הסתפקת בזה, לאמר מה שכלס ~~אחך~~ אולי חשבו שצריך להתכונן

לספיגה?

בר :

כשנפגשתי אחו בגיזרה הצפונית, ואם אני לא טועה,

היינו צריכים להפגש עם האלוף. חוץ כדי להסיור הזעיקו

אוחי חזרה למיפקדה. לא נתתי לו להבין באותו רגע שעומדת לפרוץ מלחמה. לא תארתי

לי שיהיה דבר כזה. אבל, דברנו על התיגבורות וכו'. אני אהיה סאד לא כנה אם אביד

שאני באותו שלב נתתי לו להבין שעומדת לפרוץ מלחמה.

י. ידין :

הוא לא בא בסענה נגדך.

בר :

כשאני ראיתי את האלוף במסך השבוע, וראיתי את

הדאגה בפניו, הוא לא היה צריך להגיד לי. אני הבנתי

אחאח שהוא דואג. אני היתי סאד סאד מודאג. היחה לי הרגשה לא ששקטה. יש דברים

שזה ענין של השראה ולא צריכים להגיד אותם. לא אמרתי לו שעומדת לפרוץ מלחמה.

גם לא חשתי. חשתי שעומד לקרות משהו, אולי ספיגה, או קרב אוטשהו כזה.

ועדת החקירה - 24.12.73

- 74 -

.א.ג.

ישיבה ל"ב - בקר

אלוף-משנה בר

י.א.נבנצל:

הסג"ד הכיר אותך טוב?

בר:

אני מכיר אותו. לכן, אמרתי שאינשום משמעות לזה שהבעתי

כיום ששי לרמת-הגולן, אני הכרתי את הסג"ד, הוא היה

אצלי שנה, ואח"כ, אח"כ, אח"כ, אח"כ. אח"כ, אני מכיר

אותו, את חכונותיו, יחונותיו ומגבלותיו.

י.ידין:

הוא עושה רושם של בחור אמיץ.

בר:

הוא בחור יעיל מאד, קצין-מטה יעיל מאד.

, הוא פתוח וחרוץ בצורה בלתי רגילה. ככה אני רואה

אותו. חיובי לגמרי. אני שמח שהכרתי אותו לפני זה. היה נוח מאד.

י.ידין:

כיום ששי בבקר, הסג"ד הוזעק לישיבה בפארק הירקון, כפי

שאמר, למיפיקת החסיכה, בקשר למיפגן החסיכה ובעיות רגילות.

אחה, אמנס ציינח בצדק, שההוראה לבטל את החופשות, רשמית קבלתם בשעה 10.30

או 11. והוא גם אמר לנו שהוא קיבל את ההוראה לחזור אחרי הישיבה של בולני אחרי

הישיבה כשהוא היה בבית וטילפנו אליו הביתה, אחרי הצהריים, אני שאלתי אותו:

בכל זאת, הייתה כבר כוננות, היה כבר סתח, איך בכל זאת כיום ששי כשאחה מפקד הגיזרה,

סתם עזבת? הוא ענה: "אני קבלתי את ההודעה מהחסיכה, קבלתי אישור ממיפיקת החסיכה,

וירדתי."

השאלה שאני שואל אותך עכשו. חחושה כזאת - אנהנורוצים פשוט

להבין את הלך המחשבה לפני לא אחרי - חחושה כזאת ששמהוהלך לקרות, פתוח, לילה

לפני זה נוסעים - איך נוחנים או למה נוחנים מאד בלב שקט או לא בלב שקט,

ועדת החקירה - 24.12.73

- 75 -

ישיבה ל"ב - בקר
אלוף-משנה בר

למפקד גדוד שהוא מפקד חצי הגיזרה, רשות לנסוע לישיבה שיגרתית בפארק הירקון?

בר : זה התחום בין קדש לחול. זה התחום הדק, בין קדש לחול. אינני יודע אם הוא ציין לפניך את השיחה שהיתה לו אחי. אאאאאאאאא הוא יצא פעמיים באותו שבוע, ופעמיים הערתי לקצין האב"ט: "למה אתם נותנים לו לצאת?" אמרתי לו בשיחה, עוד כשלא התייחס, אמרתי: מדוע אתה יוצא? ביום חמשי או ביום ששי בבקר, אני כאמת לא זוכר, אולי ביום ששי, הוא פנה אלי, ואמרתי לו: חראה זאכיק, המצב פה פתוח. הוא אמר: אני מוכרח לרדת למטה. המח"ט מחכה לי יש בעיה עם הכנס של גולני. עם אאאא הכנס של חטיבה אחת, אז אמרתי לו: טוב. אם זה כך אז בבקשה.

אני רוצה לאמר, שהכל התגלגל כסדרו.

י. ידין : זה מה שרציתי לדעת.

בר : הכנס - כנס. זה היה איזה מצב עדיין לא נורמלי. ז"א מרוב נורמליות זה היה אקט לא נורמלי.

ד"ר אגרנט : הכנס היה חלק מהשיגרה?

בר : כל הכנסים והכל לפעמים העבירו אותנו על דעתנו, וזה חלק מהדברים שהעבירו אותנו על דעתנו. אז הנה זה נושא שהעביר אותנו על דעתנו.

אחה לא הי ת בכנס?

יו"ר אגרנט:

אני לא. אני איש צנחנים, אני לא היתי בכנס. הכנס היה צריך להתכצע כיום שני או שלישי. הכנס לא בוצע.

בר:

מטרת השאלה שלי הייתה על זה אחה ענית, שאמנם הייתה חחושה והיחה דאגה ובכל זאת כסו שאחה אומר "כין קדש לחול".

י. ידין:

שאלה קצת קשה, שהיא מעניינת אותי לא רק בקשר עם הגיזרה שלכם

כי אני שמעתי דברים כאלה מסקופות אחרים ויכל להיות שהסכה היא ברורה ביותר וזה הקרב. אבל, למשל, מאותה עדות - זה לא עדות שהוא מסר, אלא זה בתשובה לשאלה שלי - הוא אמר לי שמאותו שבת בבקר עד יום ה' או לכל המאוחר עד יום ו' של אותו שבוע, הוא לא ראה לא אותך, לא אח ספקש האוגדה, לא אח אלוף הפיקוד, כמובן, אני מבין שהיו סבות.

אופי הלחימה ברמת הגולן היה כזה, שכרגע או בשלב שברמת אמת

בר:

הגולן בגיזרה הצפונית היה שקט יחסי, ז"א הפריצה עדיין

לא התחילה - אנחנו היינו עסוקים כלנו בגיזרה הדרומית, הגיזרה הדרומית, נגמר הנושא שלה ביום ששי. היא העסיקה את כלנו. ברמת הגולן, טעות אופסית. הפריצה הגדולה הייתה בגיזרה הדרומית. איפה שהיה האיום הגדול זה היה בגיזרה של רפיד.

אל"ם בר:

הם הגיעו עד "אל-על", הם נכנסו לכל תערוצים, הם עמדו לרדת לכיוון הירדן
וכולצו היינו עסוקים בגיזרה הדרומית עם הצפונית.

ידין: הכנתי, מתקבל על הדעת. שאלה אחרינה.

אל"ם בר: אבל היות וכאן, השאלה שלך, אני קורא לה, היא קשורה בסיגנון

מנהיגות, אז אחר כך כללית ארצה לגעת בסגנון מנהיגות, לדבר

על סיגנון מנהיגות כזה"ל, אם לא איכפת לכם דקה אחת, אגע כזה, אם חרצה.

ידין: אם היושב-ראש יסכים. בעקבות השאלה הזאת הוא רוצה לדבר כללית

על סגנון המנהיגות כזה"ל. אני חושב שנרצה אולי לשמוע אחר כך.

אבל לפני זה רצייתי לשאול שאלה אחרת.

היו"ר אגרנט: האם אני מכין שאופי הלחימה היה שאשאאא שקורם הייתם עסוקים

בגיזרה הדרומית ששם הייתה הפריצה הגדולה וכאופן יחסי היה

שקט בגיזרה הצפונית. וכשנגמר שם= התחיל העניין בגזרה הצפונית.

אל"ם בר: כן. יחסית. היו שני מוצבים בגיזרה הצפונית שהיתה שם

לחימה קשה מאד. כרגע שחסיכת שידיון הייתה בין שלושת המוצבים

עם רפול, הם עסקו בגיזרה הזאת ואנחנו בגיזרה הדרומית.

ידין: שאלה אחרונה, שאמנם זה לא הגיע אלינו עדיין בעדות, אבל

אני לא זוכר קרבע אם קבלנו על זה מכתב, או וודאי שקראתי

על זה בעתון, רצייתי לדעת את דעתך על זה. היו חלוצות - רזה בוודאי במידה מסויימת

בשטח שלך - היו חלוצות, אני לא זוכר כרגע את המקור, אבל אני יודע שזה היה,

שתוך כרי הכליטה, ברמת מגשימים או כאיזה מקום אחר, הנזק שנגרם למקום על ידי

חיילים שלנו ששדדו במקום, שהרסו במקום שלקחו, היה לא פחות מאשר הנזק מהסורים.

לסקוב: הסורים לא פגעו ברמת מגשימים, זה הכל נזק שלנו.

ידין: הייתי רוצה שתאמר לי מה אחת יודע בעניין זה, מה נעשה

בעניין זה.

אל"ם בר:

אני הראשון שאמרתי לאלוף: תראה, ההוננים האלה הורגים

אותנו. למה אמרתי "ההוננים"?

לסקוב:

זה ואנדליזם, זה לא הוננס.

אל"ם בר:

אני קורא לזה "ההוננים". אחרי זה ברמת הגולן אמרו "ההוננים".

ההוננים האלה - זה שואה. אני קראתי לחבורה הזאת הוננים.

למה אני מתכוון? זה נכון, אבל שוב פעם כפרופורציה לראות את העניין. אתאר

מה היה. היו מקומות שאנשי מילואים באו - זו הייתה קריעה. אני לא צריך לספר

לכם. רצו כמו משוגעים. באו עם כלי רכב. הניחו את כלי הרכב. קפצו לטנקים

לבושי אזרחית, אני ראיתי טנקיסטים מולצוח לכנות, לבושי אזרחית. הלכישו

ורצו. אמרו לי אנשי מילואים ואני ראיתי בסו עיני, כאיזור גשר בנוח יעקב

היה מיצבור רכב שאנשים השאירו, פרצו רכב, פרצו מכוניות,

הי"ר אגרנט: היה רכב פרטי...

אל"ם בר:

שאנשי מילואים השאירו אותו ורצו למלחמה. פרצו אותו,

פירקו חלקים. טרנזיסטורים, רדיו פירקו מהאוסו, חלקי מנוע.

וזה היה אחד הרכבים שאותי כקצין שבר ברמת הגולן. אמרתי לאלוף: זה הורג

אותי. היו חלוצות של משקים שפה ושם הורידו דכרים. אבל ביום שני או ביום

שלישי בבוקר, האלוף כבר נתן הוראה להחזיר את הגברים למשקים ברמה. זה מנע

שדירת המשקים. אבל היו מקומות שהוציאו דכרים, טרנזיסטורים, מעילים פה

ושם סוודרים, אבל לא במסדים...

יה:י:

אני שמה לשמוע מה שאחה אומר, אבל ההבדל בין אזרח,

עתונאי, ובין מפקד, אלוף משנה, אלוף, הוא כזה שהמפקד יש

לו כוח, חייב לפקד, ואם חסילים שדרו, ואם חסילים עשו, השאלה היא, מה

האמצעים הדיספלינריים, לא באותו רגע של הקרב, שננקטו, אם ננקטו.

זו

אל"ם בר:

אחראי עכשיו חכמה לאחר מעשה של כולנו. זה אחת דואה,

אחה יוצא בהנחה שיחידה מגיעה, שהיא מחונכת, ממושפעת,

מתורבתת. ברגע שאחה רואה פריצה של כלי רכב אזרחיים

נמצאים היכן שהם נמצאים, אחה רק יכול לנשוך את השפתיים, להודיע למטרה

צבאית או לגידו: רבוחי. אמרתי לאלוף: תראה מה שעושים פה לאנשי המילואים עם הרכב.

שיש הבדל הפעם מ-1967. היה יותר סדר, אבל גם כן יחסי. יחסית. אני כרגע עובר על עשרה סנקים, וומר לי אחד: תראה, את הפריטלסקופים של ה-סי.62, שזה כל כך יקר, לקחו. נעלם. לאן לקחו אותם, מה יעשו עם זה? אני מבין שאני לא צריך להגיד מה המסקנה שלי מהמלחמה. אבל לי יש מסקנה אחת מהמלחמה, כולם מדברים על כן בנוי נכון לא בנוי נכון - מאתא מערכת החינוך שלנו בפשיטתא רגל.

של מי "שלנו"?

יריין:

של עם ישראל. שם התחיל העניין. היא הוכחה כלקויה. גם הזעקה

אל"ם בר:

הגדולה...

אתה מיחס זאת לליקוי...

ביו"ר אגרנט:

אני עבדך, אחרי ששם הימים התיצב אצל שר החינוך - היה כנס

אל"ם בר:

אצל שר החינוך אז זכרונו לברכה, וניסו להסביר איך הרוח והחינוך

של הנוער הביא את הנצחון הגדול. חבל שלא עושים זאת היום. לפי דעתי החינוך

היה לוקה. ראשית, הזעקה הגדולה על השבויים ועל החללים, עם הכאב הגדול והנורא.

כאילו שאנחנו לא שייכים לאותו עם ישראל שסייך לחנה ושבעת בניה, לעשרת הרובי

מלכות. היה לנו פגם בחינוך. למה ציינתי מקודם סמל דחי? איפה שהיה, היו

30 זכ"ה מכני עקיבא או בני ישיבה - הכל היה בסדר, הכל היה בסדר. אני אפיקורס,

אני סחייזון כמו כולם, אני אומר - שם היה בסדר. זאת היא הכעיה שלנו בהא היריעה.

אתה דיכרת על גניבה, אני מדבר על לכלוך. כל יחידה ש זזה מהמקום - תראה מה

שנעשה שם. בזה עשינו מלחמת חרמה. רצה אלוהים ושבועיים אחרי המלחמה באה סופה

ולקחה את כל הסינופח. זו בעיה שצריך להילחם בה.

אתה אמרת שהיית כשעת הקמת המעוזים בתעלה. אם אתה זוכר,

לסקוב:

האם היית יכול בקצרה לציין מה היו השיקולים של מיקום

המעוזים בתעלה, גם שטח מה, אם איך הם התקשרו אז על רקע קרב ההחשה, ואיך התקשרו

עם פעילות אחרת, ולעשות השאווה למעוזים שפגשת בגולן ונלחמת בהם.

- היו"ר אגרנט: באיזה תפקיד היית שם?
אל"ם בר: סגן מפקד חטיבה. אנל'כניתי, מבחינה טכנית אני הייתי עסוק בבינוי. השיקול הראשון למטה היה לעמוד בפני ספיגה, לשם לויאליות לפני המפקדים הלאה, אני לא יודע מה היו השיקולים אחר כך. כשעה שאני הייתי, ב-1970, זה היה השיקול.
- לסקוב: ספיגה, חצפיה.
אל"ם בר: ספיגה ארטילרית, בעיקר ארטילרית, עם אפשרות חצפיה, חצפיה על המים ולכיוון מערב.
- לסקוב: היו שטחים מחים בין מעוז למעוז?
אל"ם בר: אהא שטחים הם היו יכולים לעבור בין מעוז למעוז. האמתהה היינו מתכדחים ואומרים: פה תעבור חטיבה ואף אחד לא ירגיש בה. היו רווחים בין מעוז למעוז.
- האמאטא ירין: אז כבר דובר על סנפירים?
אל"ם בר: אז התחלנו לבנות את הרמפות.
ירין: בצבא קוראים לזה סנפירים, לא?
לסקוב: זו פלספורמה שהטנק יכול לעלות ולפתוח באש.
ירין: עולה, יורה וחוזר.
- אל"ם בר: כל חומת-קיר שבנינו, שהחיר את הכביש שהלך לאורך התעלה, היה שם ביש, היחה בנויה כך שאפשר עם טנקים לתפוש אותה. אבל אנחנו, הצנחנים ואנשי החי"ר, לא חשבנו שבשכיל לצפות על המים צריכים 50-60 איש במעוז. היה ויכוח סוער אז סביבהענין הזה. וזו היחה כמות אנשים מאד נכבדה.
- לסקוב: אז דובר שהמעוז יהיה מקום שממנו נלחמים?
אל"ם בר: נלחמים. אני הבנתי שהמעוז צריך להיפת מקום שצופים אלינו רק, אבל חוץ כדי הכניה - וזה היה מאד יקר - אמרו: מה, אנחנו ננסוש דבר כזה יקר? לאט-לאט זה גלש לנושא שפה גם נלחמים ופה בגינים וכל פעם הוסיפו עוד קיר והוסיפו עוד דוגם אדמה, וזה התפתח לאמאטא לפונסטר גדול.
- כרסה המוצבים היו קטנים.
- לסקוב: מתי התחילו להתיחס לזה כקו?
אל"ם בר: קו - אני לא יודע, תמיד היו ויכוחים. חלק היו אומרים: קו. אחרים אמרו: זה נקודות משען שסביב זה מהכצעים התקפות הנגד של השיריון. אבל המגד'ים הצעירים שעשו את מלחמת ההתשה - וכאן בסוגריים; אני חזרתי אז היה לי סמ"ד שנפצע במלחמה הזאת פציעה שלישיה, הוא היה סגן שלי במלחמה והוא עלה אז על המארב הגדול והנורא שהיה בצפון. דיכרתי אהו. באו אליו כסענות, אבל רק באו כסענות אבל לא שמעו אותו מספיק - לא היחה להם שום מניעה, לעבור, לתחישב על הסוללה, לדפוק - לחזור מזרה למים וללכת.

אל"ם כר:

לא היחה להם מניעה. לא היחה מניעה לעבור ולעשות את זה. והיו כמה נקודות
בהחשש שלא רצינו להבק אותן נכון. המארכים שלהם, שזו חוצפה בלתי-רגילה.
מצרי עובר את התעלה, שם מארכ, הורג יהודים וחוזר חזרה - זו העזה. אולי
לא-הירגמנו אותה נכון.

ברמת הגולן, בסוצביס, כחקופה הקצרה שאני הכרתי - והכרתי
גם לפני זה קצת את המוצביס, היחה חצפית בין מוצב למוצב. כמות האנשים היחה
מועטה. בסוצביס היחה חצפית יוצאת מן הכלל טובה. בין מוצב למוצב היחה חצפית.
המוצביס היו כמות אנשים מועטה, שהתפקיד שלהם היה כעיקר למסור אינפורמציות
וחצפית ובנויים להגנה בפני הפגזות כבדות.

(אחרי כן רבא)

אל"ם בר:

לסקוב: בנויים גם כן בפני החשה?אל"ם בר: גם כן בפני החשה, דרך אגב, הם התחילו לכזר את הרמה

לספיגה, אחרי שהם ראו מה שהתפתח בדרום, זה היה חשש

שגם שם יתפתח משהו אז מיד רצו ועשו את מה שעשו. הרמפות של הסנקים היו ברמה יותר מוצלחים, הרמפות, הסנפירים הם היו במצב יותר מוצלח. היה אפשר להגיע בהסתר. כפי שאני רואה את זה, מצד שני צריך לזכור, שהרמה היא יותר קטנה.

היו"ר אגרנט: איפה הרמפות האלה?אל"ם בר: פאפא כין ומוצביס. פאפא יש יתרון אחד לרמה - שהיא קטנה יותר.

היא מצומצמת יותר, מכל מקום קל יותר להגיע ולצאת.

זה יתרון שאני חושב שהוא משמעותי וכדור.

אל"ם לסקוב: מה ידוע היה לך, כאשר אחת נכנסה עכשיו, מה ידוע לך

מ"יום הקרב" שהיה לפיקוד צפון ברמה, בנשק, ציוד, וכו'?

שהשחמשו בזה שיכולתם להגיד - שהאויב ערוך מסול יכול להמחיש לי?

אל"ם בר: הם ירו הרבה ארטילריה, הם ירו טילי סאגרים הרבה.ה. לסקוב: הוא השחמש כמונה - "יום קרב" - יום קרב היה בשנה הזאת

בראשית השנה. ואני רציתי לדעת ממנו מה הם עשו?

אל"ם בר: הם ירו הרבה ארטילריה, הם ירו טילי סאגרים, טילי שמאל,ה. לסקוב: כאשר באה לרמה, ראיח איזה שהם הכנות? היו לך איזה שהן מחשבות

איך לפגוש את טילי סאגר?

אל"ם בר: לא. בחלק מהמקרים, הם לא חדרו את הצנטוריונים ביום הקרב,

או שהם השמאליים, או שזה הסאגרים, אני לא זוכר. אבל

אנש רוצה להפנות את תשומת הלב, היות ואני הייתי מפקד ב"ס לקצינים היה לי

גם זמן לקרוא. כאשר אני אומר, זמן לקרוא - לא היה פריט אחד בידיהם של

המצרים והסורים, שלא יצאה חוברת. משום לא קראו את החוברת. היו חוברות

של המודיעין טילי 70, על הסאגר, ואני לפני הודש וחצי, הלכתי והתחלתי להוציא את

החוברות והצגתי את זה. אמרתי לילדים הצעירים - הנה אחש לא קוראים זהכל

מפיע בכחוביס. ושם, אם היו רוצים אז היו קוראים.

ישיבה ל"ב (בקר)

- ח. לסקוב: איפה שיחתם את זה?
- אל"ם בר: שם בכ"ס לקצינים, היות והיה לי זמן, אחת לחודש מופיעים שתי חוברות על הסאגר. זעל ה-ר.פי.ג'י, עם ה-ס.ל.ס. עם כל הדברים, אנתנו לא קראנו את החוברות, אני לא נכנס לרמה אסטרטגית של הסודיעין. אני אומר - אנתנו לא קראנו את החוברות.
- י. ירין: רגע אחד. אתה ספקד בכ"ס לקצינים, אתה גם אתראי במידה מספיקת לתכנית הלימודים, אז אתה קראת, אז מה עשית עם זה?
- אל"ם בר: אחת המסקנות שלי היתה, זה שאני בודה את זה - פיתוח כל לוחמת שיה הסנקים, שבוצעה בכה"ס. איך לבצע נגד העוצמה של שריון לוחמה. דברים הועלו לראש מע"ר, שהוא היה מבחינת צה"ל אתראי על זה.
- ח. לסקוב: מי אז היה? - חקאי היה או גורודיש?
- אל"ם בר: חקאי היה מתחלה, גורודיש היה בסוף. ויכוחים היו לנו בעיקר בנושא העכרת סגנון המנהיגות בכה"ס. איך ללמד את האנשים מנהיגות? היו ויכוחים, אבל אני רוצה לחזור לשאלה הזאת של הסאגרים. - האמריקנים כויטנאם למשל, הם מצאו פתרון לסאגרים. הם פשוט שמו רשתות של לול סול העמדות וזה מנע מהם צרות. אנתנו את זה לא ידענו. או שלא קראו או שלא הכינו, לא ידענו. אבל אני לא חושב שישנו הזחל"ים עם הסאגרים ההידראולי העולה ויורד לא הופיע. אצאצא יש תמונות הופיע בחוברות. נדמה לי, אני לא יודע אם ראיחם, אנתנו ביחידות ראינו את זה. היות וב"ס זה יותר מסודר, זה מגיע. במקום אחר, זה פחות מסודר, זה לא הגיע. אני גם לא אתפלא, אם מישהו חתם, ושם את זה בצד.
- לנדאו: מה עשו הרשתות האלה של הלול?
- אל"ם בר: הטיל הזה עובד עם חוט, זה מוציא אותו מיר משיו-מסקל ומהתעופה שלו.
- ח. לסקוב: זה בוני, נניח אני נמצא במרחק מסויים, כאשר הוא פוגע ברשת זה אקטובג'ט, זה ג'ט, ואז כפעם השניה הוא כבר אינרס.
- י. ירין: בזמן ותלחמה, האלוף של רצה להפעיל אפילו את הסנקים בזה.
- אל"ם בר: אני ברמה הצעתי - כואו נשים רשתות על הסנקים. עכשיו נדמה לי רוצים לעשות את זה.

ישיבה ל"ב (בקר)

י.י.דין: זה גורם להחפוצות הפגז, לפני הסטרה.

ח. לסקוב: עכשיו יש לי עוד שאלה. האזנתי טוב להערכה שאתה

נתת על לדיווח התצפיות שהיו, על עומק התצפיות, על

תצפיות בשביל טרקטוריות של פגיעה של ארטילריה ועל התצפית שהייתה בחרסון

וכו'. אלה הם שטחים של ודיעים קרבי. האם אי-אפשר היה מסודיעין קרבי,

לו שבוע, שבועיים לפני זה למדו את החומר, לבוא למסקנה ולהגיד - לא שאנחנו

צריכים להתכונן רק נגד ~~תצפית~~ או חתשה, או ארטילריה, כפי שמח"ס 13 אומר

שאתה צפא גם אמרת לו - שמע, יכול להיות אפילו מחט"ף, עדי כדי כך. לקבל

את זה לא רק בשעת הקרב. יש מודיעין לפני הקרב, בשעת הקרב, ואחרי הקרב.

אלא בעיקר לפני הקרב ולקבל את מהתראה מסודיעין קרבי בלבד. אולי החטיבה

הזאת, שאתה אומר - אילו היא הייתה, היה הכל אחרת, הייתה כבר יכולה להיות

שם. אם אתה אומר - שבפיקוד הייתה התפיסה הזאת של מה שהולך להיות, איך

יתכן שנגדשד 12 ביום שישי יוצא לחופש? איך חטיבה אחת נמצאת בדליים (?)

למה אני מעלה את הנקודה. אני רוצה לדעת באיזה מידה גם אחת פניך היו אל

הפיקוד ואל מסכ"ל בשביל לדעת מה יקרה לפניך? ז"א, מסתכלים אחורה כדי לדעת

מה קורה לפניכם, או מתוך נסיון שהיה לך, מתוך זה שהיו לך איזה 800-900 עיניים

במקום ואוזניים, אתה יכולת שבוע קודם, או המפקד הקודם, אני לא תופס אותך בנקודה,

יכולת לדעת - רגע אחד זה... ואז עומדים בחוקף בדרג של פיקוד ומסכ"ל ואומרים -

לא אני רוצה שד חטיבה, ולא תביא אותי לשר הבטחון?

אל"ם בר: אני אענה. אני לא יודע מה יגידהאלוף ~~תצפית~~ החולה, אבל

יודע מה דעה בפיקוד. בשבוע הזה כוצע תרגיל חירום, ביום

של חטיבה 179 ברמת-הגולן.

היו"ר אברנט: מתי זה היה?

אל"ם בר: 4 ימים לפני המלחמה. אני יודע.

היו"ר אברנט: איפה?

אל"ם בר: בפיקוד צפון סחנה פילון. חטיבה 179, המפקד רב סריג.

הוא ביקש, האלוף, להשאיר את האנשים מבוייטים. אני יודע

שתשובה הייתה שלילית. במסכ"ל אסרו - צו קריאה, ימי קריאה חשבון זה או אחר,

ואז הם חליטו, לפי דעתי להשאיר את הסנקיס. התרגיל היה תרגיל זיכור. ז"א -

ישעיה ל"ב (בקר)

אל"ם בר:

להכניס פגזים, להכניס מכשירי קשר, להכניס זיכוד, דגלים, כל הדברים. ואז הם החליטו - להשאיר את החטיבה, אני לא זוכר אם זה כולה או חלקה, מזוכרת, או איזה גודל. להשאיר את הגדוד מזוכד מאורגן.

היו"ר ארננט: אבל שחרור את האנשים?

אל"ם בר: שחררו את האנשים. איזה יום אני לא יודע. ואז חטיבה 7,

כאשר אני אומר - חטיבה 7 הגיעה, שלא יהיו אי-הכנות

חטיבה 7 לא באה עם הסנקים שלה. היא טסה עם מטוסים מהדרום לצפון, למחנה פילון. ירדה עם עוזים ביד, נכנסה לסנקים שהכינו להם 179, הניע אותם ונסעה. שלא חשבו לרבע, שהחטיבה 7 הגיעה עם שלה. את הסנקים שלה ושאירה בסיני. היא באה מרפידים עם המטוסים הגדולים לראש-פינה, ולמזלנו, היתה שם חטיבה או גדוד מזוכד שמנע בזבזש של שעות. זה חלק. עכשיו לגבי השאלה שלך - בשטח התרחשו דברים, שלפי דעתי, בהחלט יכלו לתת אינדקציה שמשהו עומד לקרות.

ה. לסקוב: ז"א מודיעין קרב?

אל"ם בר: ז"א יכול להודיע מכחינת תצפיות. א' - היתה תנועה

של שיירות. ב' - תנועה ל סנקים. פה ושם פריסת שישי

רשתות. אני אשאל אותכם שאלה אחרת - כיום אאאאג כבר אמרו לי 140 סוללות ארטילריה, עוד לא היתה בחולדות רמת-הגולן סד"כ כזו. זה הגיע מצילום אוויר. ז"א הדברים היו בשטח.

ה. לסקוב: זה כבר היה צילום של ה-4 לתודע.

אל"ם בר: כן. הדברים היו בשטח. ואני עוד-פעם, אני די

אוביקטיבי, אני כאחי לפיקוד בשבוע הזה ואני

יודע שאז הם העלו את סוללות ארטילריה, ורחפו לזה שהחטיבה 7 תגיע ורחפו לכך, ש-179 לא תשתחרר אלא תחגייס. מה היה כדרגים יותר למעלה, בפיקוד המטכ"ל, אני לא יודע. אנפ רק יודע שהיתה תודעה, היתה מחשבה ו זהדברים כפי שאני ראיתי אותם, כך אני הצגתי אותם.

ישיבה ל"ב (בקר)

ח. לסקוב: האזורים של הקרבות היו כך: צפונה ודרומה מקונטרה. היה א' חושניה נפת. היה רפיד. והיה שד איזה מקום? היה באזור מגדל-שמש, צפונה הם נכנסו עם ח"י" ר. דרך אגב, ח"י"ר שלהם הסתער שם עם מסכות גז על הפנים, עם ציוד לוחמה גזי מאורגן סאלף עד ח"צ. עם מגפיים ללוחמה גזים. עם שכמיה ללוחמה גזים. עם מסכות גז על הפנים.

ח"י"ר אברנט: איפה זה?אלם בר: ברמת-הגולן. . אני רק מקוה, אני גם את ההערה הזאת לפני

הודשיים - שאם הם וחלילה משהו יתרחש מזה צריך להזהר. אם הם באו כל כך מאורגנים יפה, ואנחנו כל כך לא מאורגנים יפה, אין שום סיבה שהם לא יפעילו גז. אין שום סיבה בעולם. למה בחיסון כן ונגד יהודים לא? אז הענין הזה די מסריד אותי, הגז הזה. הם באו עם גז מאורגנים.

ח. לסקוב: עוד שאלה אחת - האם באיזה שהוא מצב, מהרגע שהם פתחו

בהפגזה, אתה בשביל להפעיל כוחות שמיון לך, או שיכולת

להפעיל, היית צריך למשהו לקבל אישור מאיזה שהוא דרג למעלה?

אל"ם בר: עד שהגיע האלוף פעולה עצמאית וגם לאחר מכן, בתחום שלי,

היתה עצמאות, אבל היינו מעבירים את זה לידיעת הפיקוד,

כל מיני דברים. היות והייתי מאזין פעיל לרשת, אחר כך שעברה לרשת האוגדה

וכו', הפקודות של האלוף שהועברו, הם הושבו בחשובה מלמטה, אלף - משמעתית

בית-לויחות בצורה שאנשים האזינו לרשתות, וכולם מאזינים. וזו אחת הסיבות,

שהיתה היררכיה ~~מאגנטית~~ מלמעלה עד למטה שכצעה ואישרה פקודות.

לא הייתי עד לשום קונפליקט בקשר, הייתי נזכח בכל הישיבות שנוהלו. האלוף,

מדי יום היה מכנס כנפת את מפקדי אוגדות והמחטיים, וזה גשה נעשה ברוב של

~~מאגנטית~~ שאלה והתייעצות והחלטות. לכן ציינתי את זה כסוף דברי ~~מאגנטית~~

קודם.

ח. לסקוב: אלה כל השאלות שיש לי.בנצל: שהי שאלות. א) אתה דברת על הספרות הרבה שהיתה מבוטסת

על אינפורמציה של אמ"ן ושבה היה חזמר על כל פריט. מי

פשיבה ל"ב (בקר)

נכנצל:

זמה זמה היה צריך להבטיח שאמת החומר הזה יכוא לידי שימוש ולידי קריאה?

אל"ם בר: (א) מערכת ההדרכה הייתה צריכה לתרגם את זה.

(ב) ביחידות היו צריכים להסיק מסקנות. הם נחננו את העובדות

את המסקנות היו צריכים להסיק היחידות. הופעתו של הסאגר, יתכן שהיתה צריכה יתר מחשבה אינטלקטואלית והשחזת הראש נגד הדבר הזה. אני לא יודע אם ידעו לא ידעו, שזה יכוא בכסויות כאלה. אני לא יודע אם כן ידעו, לא ידעו. אני רק יודע שהיה אפשר לתת על זה את הדעת, אולי יותר. אבל אני חושב שקרה פה דבר פשוט מאד - נדמה לי שהם לא קראו את זה.

היו"ר אגרנט: האם היחידות היו מודעות לסאגר?

אל"ם בר: אני לא יודע בשריון. אני לא יודע. אני אמרתי - אני

חושב שלא קראו את זה מספיק. צריכים לזכור את המציאות

של צה"ל לפני המלחמה. היחידות זמנדיים, אותו מג"ד 13 כזה, היה נע כיון הצפון לדרום בלחץ תמידי של תזוזה. כל הזמן האנשים הסדירים היו, מתוך 12 חודש בשנה 8 חודשים, 7 חודשים מבצעים קוים. אם היה להם זמן להכין את המינימום, הם היואומרים חודה, אני לא בא להטיל אשמה, אני רק אומר - מוכרחים לשפוט אותם באובייקטיביות. כמג"ד שהיה ב-67 ובמערכת הלחצים של תעסוקה מבצעת ובסחון שוטף, והכסחת מחקנים וכל הדברים, אני לא יודע אם זה שהוא לא קרא, אתה רוצה סיבה מקילה או לא מקילה. אי-אפשר לראות את זה שהוא לא קרא, בלי להכין את כל התמונה.

י. יריין: כן, אבל אני בכל זאת חוזר - אתה היית שנתיים מפקד ב"ס

לקצינים. זה במגע ישיר עם פיקוד ההדרכה ואגף ההדרכה

האם אתה קבלת את הדוקטרינה של הלחיפה נגד סאגרים, כתורת לחיפה מפושטת

בכוחות, בהוראות?

אל"ם בר: לא. לא פותחה ולא קבלתי. אני לכד אזלי בגלל המסת

של השריון המצרי, פתחתי את לוחמת ה-נ.ט. הטריד אותי

כל הזמן בעיה ה-נ.ט. ז"א, בעיה הסנקים שלהם זמה עושים נגד זה.

ישיבה ל"ב (בקר)

אל"ם בר:

ופותח לחימה נגד סנקים ונגד ה-נ.ט. אבל לא פותח במערכת ההדרכה,
וגם לא אזלי - מערכת לוחמה נגד הסאגרים.

המשך דבריו ושמה ל.צ.

לצ

ישיבה ל"ב - כבוד

אלי"ם צבי בר (ברזני):

נבנאל: אתה חארה כענין די פרשבלמטי את הקודש וחול, את שני העולמות שהיו באותו שבוע זה ליד זה. המתח של מצב מיוחד מצד אחד והחיים כתיקונם, או תקינים, מצד שני. בחלק הזה של החול של חיים כתיקונם, של הכנה כנס ודברים כאלה האם כזה שיחק תפקיד העובדה שזה היה זמן סועס לפני בחירות, או שבשום צורה אחרת אתה הרגשת את העובדה הזאת?

בר: אני חייל, ואני רוצה לומר כאן אובייקטיבית, אנחנו 25 שנה למדינה, ב-25 שלה של המדינה היו כנסים של כל חטיבות צה"ל שנבנו, חטיבה 7, היה כנס מפואר, ובמסגרת אירועי הלח זה היה מתוכנן עוד הרבה זמן לפני כן.

אני בנושא הזה חושב שאנחנו נקיי כפיים, למרות שלא אני הייתי הממ"ט שעשיתי את זה. עדיין נקיי כפיים.

הי"ר אגרנט: אתה רצית להגיד משהו על סגנון המנהיגות?

בר: אם זה לא מיותר?

אגרנט - הי"ר: איני יודע השאלה למה כוונתך?

בר: הבעיה היא, יש כמה בעיות שקרו בטחנה שלנו, כפי שאני רואה אותן, והיה לי טבע שנחיים עם הצעירים שלנו בבית הספר לקצינים, והיו כמה דברים. לפי דעתי אחד הדברים, נוצר מרחק בין חיילים ומפקדים.

הי"ר אגרנט: נוצר מרחק, מהי זה בערך?

בר: אני לא יכול להגיד לך, אני רק אצטט אגיד לך שאני עזבתי את הגדוד ב-1969 לנסוע לפאריס אז המשרד של המב"ד נקרא

ישיבת ל"ב - כבוד

אל"ם צבי בר (ברזני):

המשרד של המג"ד, כשחזרתי ב-1970 זה כבר היה לשכת המג"ד. אז משהו קרה. לא יודע. מה. לפה אני מדגיש את זה, משרד המג"ד כבר נקרא לשכה, זה מצביע על איזה שהוא שומן שמתחיל לעטוף אותנו. אני אומר את זה, אני לא יודע אם אני מסתכן, אבל היות וזה סודי, אני מניח שכמה מסקנות רק יעזרו ופעם יצא מחוק. זאת תקוותי כחייל. לכן אני אומר זאת, כשאני אומר סגנון מנהיגות, אז אני, הדברים לא באו פלאום, זה לא שפתאום אנחנו אומרים, אני ידעתי על כך אבל בימי הששי, שבהם היינו יושבים על כוס קפה ומדברים על מה היינו מדברים: על סגנון המנהיגות שלנו.

אתה חושב שבאה הרעה בסגנון? המנהיגות?

הי"ר אברנט:

בר: כן, לפי דעתי שחלה בו איזה שהיא, שהוא החליק על כננה. את אומרת שקרה משהו. אבל האוטומוכילים הגדולים. הביטוי החיצוני הוא כפי שאמרתי בלשכה של מג"ד, כוליאנט ארוך, בסיגרים, וליאנט זה אוטו סאר ארוך, ותמיד היינו אומרים שצריך לקחת את זה לא שלא ראינו, האוטו ולתתוך אותו כנגריה ב-2 מטר. ראינו את זה, ראינו את הדברים. זה נקרא סגנון המנהיגות. היה לי זיכרון בזמנו עם א' ראש מה"ד, ואני טענתי שתאמצא את שכן קרה דבר מעניין. בכל אירופה מלמדים בבית-ספר למלחמה, מצינים את סגנון המנהיגות המיוחד של צה"ל, ויש נטייה במערב להקטין את הדיסטנץ בין מפקדים לחיילים. זו התופעה שעוברת עכשיו במערב, בכל המדינות השמרניות האלה, ואצלנו להיפך, אנחנו כל הזמן הולכים לרעות בשדות זרים. אין מה לרעות שום דבר (לרעות ב-ע' ולראות באלף). וזה הביא אותנו לכל ספני דברים, למרחקים ושנת 1973 ו-1974, שבה אמצעי החיקשורת מקרבים בני אדם בצורה כזאת נוצרו, מתקלים דברים כאלה.

אתה מייחס את זה למה?

לנדוי:

השפעה כללית של כל מה שקרה בנינו הזאת של הולכת בחוץ.

בר:

לנרני: מה עם המשמעה, משטר של משמעה, האם לזה יש

לך מה לומר?

בר: עוד פעם, לצערי הרב, ביהמ"ד כזאת זה היה כן,

וביהמ"ד כזאת ככה, אזלי בבית-הספר אדם הייל

שהיה מעשן סיגריה באולם היה עף. ואם מישהו היה מכניס כקבוק משקה לקולנוע

היה עף. אני הייתי בנושא זה בית שמאי, למה? היות והלכתי לקולנוע וראיתי

שם אה הבקבוק ואת העישון ואת הרעש, אז אמרתי: אם בקולנוע כן ואזלי גם כן,

אז זו לכנסיות. זאת אומרת, המשמעה היא לא ניתנת ללוקה, אם זה בסדר ואם זה

בנקיון, ובכל הדברים האלה. אין חכמות, בזה אין פשרות, והיו פשרות בענין הזה.

אם ירשה לי להוסיף מלה אחת, נדמה לי שמדברים

על | זה לא היה מוכן מה ולא היה מוכן שם, אני רוצה לומר, נלחמתי ב-1967, מי

שהושב שב-1967 זה הכל עבר מצויין אינו אלא מרסה, גם אז לא הספיקו הדברים.

ישבתי בנייר-עם ולחמתי. נלחמתי קנות למב"ים למקלעים כבייל לצאת למלחמה עם

קנות. חסיד היינו צבא עני, אצמא עם סגבלות שלו. לכן, גם בזה צריך לראות

אם הפרופורציות. בששת הימים היה זמן, ישבנו שלושה שבועות ובנינו והכנו את

הדברים. מה לא היה זמן, אין שום סיבות להרבה דברים שהיו, אין שום סיבות,

אבל צריכים לראות אם זה בצורה כזאת.

אני חושב שאחת המסקנות שלי היא פשוטה: אנחנו

גם כמה רמת הזנחנו. רמת|הכחה הזנחנו אותה, רמת מפקד הכחה בדרגת סמל הזנחנו
ללקחים

אותה, אולי אני גולש כאן לפגשאים צבאיים וזה מיותר להעלות את הדבר הזה.

ועוד דבר שרזרבות הקצינים שלנו גם הן...

אחת מדבר על מפקד כמה בדרגת סמל?

הי"ר אגרנט:

זה נכע מתוך זה שלקחנו מהם סמכויות, ואז במלחמה

בר:

כזאת ארוכה נפגעו קצינים והרמה צריכה לתפוס את

הפיקוד, סמל אצמא ופ"כ לוקה בחסר.

ידין: אחה ציינת את המסמך שהסמל של מוצב 111 היה בסדר.
(בר: 116). והוא החזיק את העניין.

בר: אז אני מציין את זה, זה איך אומרים וצואה סן הכלל.
בלוחמה
זה מראה שהנה, זה דפק. בהתבטח החרמון אני הייתי
את המצב המצב אהראי ללוחמים נדפקו המצבים והממצאים (ידין: בהתקפת
הנגד?) בהתקפת הנגד, בשניהם. היה חסר לנו מס'כפים, סמלים, את המצב שלושה
ארבעה איש ויעשה משהו. גם אני לא פטור מהדבר, ואני רוצה לציין שלפי דעתי
נצטרך לתת אנחנו ועתנו על הרמה, רמת האנשים שלנו, על האינטליגנציה שלהם, על
ההשכלה שלהם, של הקצונה. אנחנו יותר מדי, זאת אומרת יש לנו את המטרה והיא
מעל לכל. אנחנו מוכרחים להיות יותר רחבים. להרחיב לאנשים את האופקים,
זה קורסים וקורסים, וזה מה שעושים בעולם. לפי דעתי הרווח בסופו של דבר
אזשים יותר שקולים, חושבים יותר לפני שנותנים פקודות. יש לזה חשיבות עצומה
לבניית איזה שהוא מערך קורסים.

ידין: אם כבר נגעו שם בזאת, אני פשוט | אני רואה שהעד
באמת פתוח, וזו לא עדות ראיה דוקא | אני רציתי
לשאל עוד מילה פשוט, אם תענה עליה או לא, אתה לא מעיד כאן נגד מישהו או
משהו, זה מסוג הדברים האלה. האם בתוך "התחלקות על הבננה" כפי שאתה קורא
לזה, היו מקרים שהיו ידועים לך ואולי לא היו ידועים לך, של התנהגות בלתי
הולמת של קצונה בדרגות שלך פלוס מינוס. אני לא מדבר רק על לשכה ועל נסיעה
בווליאנט, על שימוש לא נכון באמצעי צבא לצרכים פרטיים, על כל ספד דברים
שלמעשה, בסופו של דבר אם היו, וודאי שטובעים גם כמזראל, כי אם מותר לאלוף
שנה אז מותר גם לרב סרן, או, אני כבר לא מדבר אם מותר לאלוף וכו'. האם
בעניין הזה,
דברים מסוג זה היה להם משקל | היו ידועים בצבא, דיברו על זה או לא?

ישיבה ל"ב - בבוקר

אל"מ צבי בר (ברזני):

היה לפני שנה וחצי כנס, מה שנקרא כנס של ספ"ק, (סגל פיקוד כללי - ספ"כ) ואז עלה שר הבטחון ואמר: רבותי, לא סוצא חן בעיני שהנהגים שלכם מסייעים את הנשים שלכם למספרות. א מה אני רוצה לוטר בזה? לפי עניוח דעתי, כששר הבטחון אומר את זה, בשביל מי שיש לו אינסליגנציה מינימלית זו פקודה, ואני צפיתי למפקד זוטר, שחרד פקודה ושחאסור את זה.

ידין: מדוע זוטר? לפני שנה וחצי היית לפחות סגן אלוף. גם אלוף משנה זה לא זוטר.

בר: אלוף משנה, זה היום זוטר. אני חשכתי שחרד פקודה בענין הזה. לא יורה פקודה, ומה שצייך אותנו תמיד שהיינו מיעוט שהיה נקי מכל רכב ושהיה חלוץ במחנה. וזה אם זה לא יאמת, דמנו כראשנו. אם תשאל אותי בזה, | חרגנו כולנו בענין הזה? ואנחנו לא נקיי כפייס אף אחד. ולפי דעתי גם לאנשים פחות מדי אומרים מה שהם חושבים, יש אנשים מוכשרים מאד שלא מדברים.

ידין: מדוע לא מדברים?

בר: אני לא יודע מה קרה לנו. אני לא יודע מה שקורה. אחת בשיחוח עם חברים טובים אחת שומע אולם, אך לא נבעה למה. אחת רואה אדם רעידת אדמה. אחת רואה אדם עם הר געש הולך, אחת אצל שטגיע ומתנהג בצורה כזאת או אחרת, אני אומר את זה, כי לא כואב את זה, ואני יודע בהחלט שיש דברים כאלה. אני לא יודע מה קרה. אני לא יודע מי כן אשם ומי לא אשם, לפי דעתי כל כנס ספ"כ אשם, שלא דיברו ולא אמרו גלששחצינו חכנית עבודה לחי"ר לרפול, מפני ....

היפ"ר אברנט: לפה התכוונת כשאמרת שכזה אף אחד איננו נקי כפייס?

ישיבה ל"ב - בכרך

אל"ם צבי בר (ברזני): שלא עושים את זה. לפי דעתי זה רק מאד.

הדבר הזה כאשר מציגים תכנית עבודה ואנשים

מתכוונים, מציגים תכנית עבודה ואנשים רואים את זה ואף אחד לא קם ואומר: טעות, טעות במיבנה הח"ר. למה אין הטול (?) והלורד, הסילים האלה, לפני שנחייס רצינו אותם לצרכינו. לפני שנחייס וחצי אמרו: לא. הדברים האלה זה לפי דעתי בעוכרינו.

איזו

יש לך גם הערה על ההתפתחה שחלה אצל הערביים? נבנאל:

כן, על ההערה היא לא רק שלי, אלא גם ספקים בר:

ברמת-הגולן. מה שקרה כאן זה לפי דעתי איכות

הציד באיזה שהוא מקום הצליחה להקטין את הפער, אינני יודע כמה, אבל הצליחה להקטין את הפער. למה הצליחה? כשנספיע אהוד רגון (?) ביסו מהקיבוץ, עם הגור עם הגור כזה מוזר כזה, ועם רובה אף-אנ. כזה איפה מקום בעולם היום אין כל רובה עם ג.ט. אין רבר כזה. באירופה כבר 10 שנים. רומה חתיכת ברזל שבמסגריה צריכים לושן יש שלושה כפלוגה, ארבעה כפלוגה, אין סיכה שכל רובה לא יהיה לו. זמנפיע ספספת או מוחמד, אחרו מוחמד עם סיל נגד אוירון; סיל נגד סנק; רובה הכי טוב בעולם עם אמצעי ראייה לילה, אס.אל.אס. הוא קנה את זה ברוסיה, הוא קיבל את זה. הוא קנה את זה באנגליה, זה אפשר לקנות. זה לא פלא פלאים, עם הגור קומפקטי, חגור שמד ימין יש רימון, לא מצד סמאל אלא מצד ימין, עם שקמיה מקופלת, עם זריקוח, עם מסכה גזים, אכל קומפקטי. זה קומפקטי, זה לא אילחורים. זה מאורגן, זה ניתן בעושר, ואני לא יודע, כאשר הימים גם כן יצאתי עם זה"ל והוא נתקע, וכמלחמה זו גם כן היו בעיות עם ציד.

זה דבר אחד, הציד עשה את שלו.

אתה שתכונן לאיכות הציוד

היו"ר אגרנט:

בר:
איכות הציוד, כאשר אני אומר הדוגמה של מוסטפא
זה כשביל להדגיש את איכות הציוד, של הערבים.
אבל, איפה שאתה לקחת אותם בלילה, ברמת-הגולן, לקחתי כחת זחלים מילואים,
איפה שדמקא אותם ראית שהם ברחו. היה שם כחל-שמש שעשה צרות צרורות במשך
היום, עלו עלינו בלילה, אם לא היו. היו לכך כמה סיבות וכעיקר ההתקפות
בלילה, כאשר זה לילה לילה, בשבילם זה עדיין לילה. (ב) הם מוסיפים כל-בך
הרבה בושק ו.ט. שבאיזה שהוא מקום המכוננת היריח וחחק"ם, והדברים האלה הם
אין שיווי משקל, אין איזון אולם בענין זה. אז הוא בטח מנסה בלילה. השאגרים,
מארג. מ. ג'י. עולים עלינו אז הוא נס. עכשיו, איפה שנפלת ארטילריה הוא לא
החקדם. אם ברחו. איפה שהיה ירי טנקים ברמת הגולן, הטנקיסטים שלהם לא
עשו שום שינוי. אינו יודע מה היה כמעלה. כך שבסך הכל אסור לזלזל
בהם. הם חקמו. הם חקמו הסורים אף פעם לא חקמו פעם אחת בדם.

אחרי כן רשמה א.ד.

אד

הער : אל"ם בר

מכחינה כללית - זו מהפכה פסיכולוגית אצל הלוחם או אצל המפקד; אבל עניינית - לפי דעתי הכי מסוכן שנפתח איזה עגל זהב ונאמר: יאללה, מה שקרה כאן. אם יצאנו כפי ~~המצב~~ ^{שיצאנו} מה"כרוך" הזה ברמה הגולן, אז שום דבר לא קרה. ההיפך מזה הוא הנכון. אינני מבין איך יצאנו כפי שיצאנו, גם הקו הסגול וגם המובלעת. אינני מבין, אינני תופס.

היו ר אגרנט: כאשר אתה חושב אחורנית, האם היה לפי תוכניתך יחס של זלזול כלפי היכולת הצבאית של האויב לפני הסלחמה בצבא שלנו? כאשר אתה חושב אחורנית, היוס?

בר: קשה לי לקרוא לזה זלזול. לפי דעתי לא האמנו, חוסר אמונה.

היו ר אגרנט: במובן זה של אי-הערכה של כושר הלחימה שלהם.

בר: הכרנו אותם לפני 5-6 שנים. זה נראה לנו כמו היוס. לא הבננו שאם חיל היס של צה"ל יכול היה בשנים האלה לדפוק את הערבים, האם הם לא יכולים להתקדם? אז קרה משהו. היינו עסוקים ברדיפה אחרי הפתחים, אחרי רועי רוח, והם בנו "מונטסטר". אינני יודע. אולי לא האמנו.

היו ר אגרנט: אני רוצה שתסכם בשבילי מה הייתה התוצאה ביחס למוצבים, המוצבים אנשאר...

בר: המוצבים נשאר, פרט לדרומיים.

היו ר אגרנט: כל המוצבים עם אנשיהם נשאר, אתה אומר.

לסקוב: אולי חתן מספרים.

בר: אולי יש 2-3 הרוגים בכל רמה הגולן, במוצבים.

לסקוב: מספרי המוצבים שמונו.

בר: 111, 114, 115, 116 - לא הצליח.

הער : אל"ם בר

- היו"ר אגרנט : מה קרה ל-116 ?
- בר : אחרי 4 ימים, המילואים שהגיעו מלמטה, עלו עם השרמנים לא-לאט..
- ירין : עם מוסה פלד.
- בר : עם מוסד פלד. והסג"ד מהגזרה הדרומית שזעק כל הזמן להתחבר אליו..
- היו"ר אגרנט : והתחברו אליו - זאת אמרת קודם.
- בר : הוציאו אותם כולם, זה היה רגע מספר שיער.
- היו"ר אגרנט : אתה אומר שהוציאו גם אותם בסופו של דבר.
- בר : כולם חיים.
- היו"ר אגמנט : שאר המוצבים נשארו?
- בר : נשארו כל הזמן, עתהיום. זו עובדה.
- סביבם סורים. הסורים ניסו לקחת מוצבים. הם לא הצליחו לקחת שום דבר. הם לא הצליחו לקחת את 116, את 107, את 110, את 109.
- אתה שואל אותי על הלוחם הסורי - זוהי התשובה.
- היו"ר אגרנט : רק החרמון - זה המוצב היחיד.
- בר : זהו נושא בפני עצמו מספיק מכובד.
- לסקוב : חקרו גם בפיקוד על 102 ? החקירה בפיקוד נגמרה.
- בר : את הדו"ח עשה אפרים ריינר, איש מילואים.
- ירין : גם לנטש חקר.

בר: אינני חושב

•

היו"ר אגרנט: אני מודה לך על עדותך המפורסת והבהירה מאוד.

אני מכריז על הפסקה.